

INFORMÁCIA O VÝSLEDKOH KONTROLNEJ ČINNOSTI ZA I. POLROK 2019

Hlavná kontrolórka mesta Levoča (ďalej v texte HK) na základe § 18 f ods.1 písm. d/ zákona č. 369/1990 Zb. z. a Plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2019, schváleného Uznesením MZ č. 2/41 dňa 18.12.2018, predkladá MZ informáciu o výsledkoch kontrolnej činnosti za I. polrok 2019.

A/ plnenie stálych úloh

- Odborné stanovisko HK k záverečnému účtu mesta Levoča za rok 2018, predložené MZ ako súčasť záverečného účtu, schválené UMZ č. 5/48 zo dňa 25.4.2019
- Stanovisko HK k dlhovej službe - úver vo výške 937 460,-€, schválený pri I. úprave rozpočtu na rok 2019 UMZ č.3/40 a č. 3/42 dňa 14.2.2019
- Monitorovanie spracovania účtovnej závierky k 31.12.2018
- Súhrnná správa ÚHK z PKČ na rok 2018 a Správa o vybavovaní sťažností a petícií, schválené UMZ č.3/67 14.2.2019
- účasť hlavného kontrolóra na zasadnutiach MZ, MR, MK
- priebežná kontrola plnenia rozpočtu a čerpania výdavkov rozpočtu
- organizovanie činnosti Tatransko-spišskej regionálnej sekcie ZHK SR

B/ Plánované úlohy ÚHK na úseku kontrolnej činnosti na I. polrok 2019

PKČ I/2019/B/1 - Základná škola Š. Kluberta - Kontrola nakladania s verejnými zdrojmi a majetkom školy

Kontrola v ZŠ bola HK vykonaná na základe PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly č.j. HK/4163/2019 zo dňa 26.2.2019.

Cieľom kontroly bolo dodržiavanie zákonnosti nakladania s verejnými zdrojmi a majetkom, výdavky na vzdelávanie, rozpočtovníctvo, účtovníctvo a vnútorný kontrolný systém

Kontrola na mieste v sídle RO bola vykonaná 12.4.2019. **Kontrolou bola preverená aplikácia legislatívnych zmien v RO:**

a) zmena zákona č.357/2015 Z.z., od 1.1.2019 zmena vykonávania finančnej kontroly – odporúčanie HK doplniť vnútornú Smernicu a prehodnotiť vnútorný kontrolný systém

b) zákon č.54/2019 Z.z., od 1.9.2019 ukladá zamestnávateľovi, ktorý je OVM povinnosť určiť zodpovednú osobu na vybavovanie podnetov, zo zákona je zodpovednou osobou - HK, ktorý vypracoval Smernicu o protispoločenskej činnosti i pre RO, PO zriadené mestom

c) zákon č.375/2018 Z.z. o dotáciách, ktorý od 1.1.2019 pre MŠ a od 1.9.2019 pre ŽŠ zaviedol dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa.

Mesto Levoča od 1.9.2019 vydalo VZN mesta, ktorým znížilo úhradu príspevku o dotáciu vo výške 1,20 €. Mesačnú zálohu za potraviny, ktoré nie sú v ŠJ odobraté (PNS) určí riaditeľ školy (rozhodnutím, určením v zápisnom lístku). Kontrolou bolo preverené, že ŠJ postupujú jednotne a pripravujú aplikáciu zákona.

ŠJ ZŠ prehodnotila požiadavky na vybavenie ŠJ. K 1.9.2019 počet stravníkov 316 žiakov. Škola zabezpečuje stravovanie i pre iných stravníkov.

HK odporučil výšku mesačnej zálohy a výšku ekonomicky oprávnených nákladov (ďalej v texte ako EON) na vyhotovenie jedla pre iného stravníka v ŠJ určiť rozhodnutím riaditeľa.

Kontrolné zistenia:

1. aktualizovať základné dokumenty školy

Mesto Levoča je zriaďovateľom ZŠ Zriaďovacou listinou č.j.302/2002, ktorá má obsahovať vecné a finančné vymedzenie subjektu, obsadzovanie funkcie riaditeľa VK, spôsob odvolávania a vymenovávania riaditeľa v súlade so zákonom č.596/2003 Z.z.. RO ZŠ Š. Kluberta má v súlade so zákonom č.596/2003Z.z. prijatý Štatút ZŠ.

ZŠ má v zmysle zákona č.138/1991 Zb. zverený majetok mesta, ktorý spravuje, eviduje, účtuje o ňom a tento majetok a nie je možné zabezpečiť záložným právom.

ZŠ má zriadené web sídlo a internetovú stránku, povinne zverejňuje dokumenty v súlade so zákonom a poskytuje informácie o výchovno-vzdelávacích službách.

Hlavný kontrolór odporúča v zmysle zmien legislatívy aktualizovať základné dokumenty školy.

2. Financovanie činnosti ZŠ a jej zložiek

ZŠ hospodári s majetkom mesta, odovzdaným Delimitačným protokolom v r.2002.

ZŠ a jej zariadenia sú napojené na rozpočet mesta, ktorý rozpisuje pre RO. V kapitole školstvo je rozpočtovaný transfér zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na zabezpečenie povinnej školskej dochádzky a rozpočtovaná je i výška podielovej dane na zabezpečenie originálnych kompetencií školstva v súlade s VZN, ktorým mesto určilo spolufinancovanie originálnych funkcií na ŠKD a ŠJ. Výška finančných zdrojov je priamo závislá od počtu detí a žiakov, navštevujúcich školu a školské zariadenie.

Plnenie a čerpanie schváleného rozpočtu mesta v kapitole školstvo je kryté finančnými zdrojmi v súlade so schváleným štátnym rozpočtom, rozpočtom mesta a VZN mesta Levoča.

3. Implementácia projektov z cudzích zdrojov – rekonštrukcia telocvične

MŠ SR pristúpilo k zlepšovaniu stavu telocvični Po zrealizovaní rekonštrukcie je ZŠ povinná vypracovať energetický certifikát budovy a zverejniť energetický štítok.

Mesto sa zapojilo do výzvy, ZŠ získala nenávratné zdroje v objeme 69 000,- € so spolufinancovaním vo výške 17 250,- €, vykonala verejné obstarávanie (ďalej v texte ako VO) v súlade so zákonom č.343/2015 Z.z., zverejňuje v profile raz štvrtročne Súhrnnú správu o zákazkách (za rok 2018 zverejnené všetky Správy).

Kontrolou na mieste bolo preverené, že práce boli vykonané, implementácia projektu viedla k zlepšeniu tepelno-technických vlastností budovy a splneniu merateľných ukazovateľov. Ušetrené zdroje môže ZŠ použiť na krytie bežných výdavkov. NFP z MŠ SR došlo k navýšeniu majetku ZŠ o 86 233,11 €, majetok bol zaradený do používania.

HK odporúča zdroje z úspor prevádzky telocvične viazať na obstaranie a zlepšenie MTZ vybavenia ZŠ. HK odporúča prehodnotenie cenníka prenájmu telocvične.

4. Kontrolné zistenia z preverenia administratívnej a účtovnej agendy október 2018

ZŠ vykonáva VO tovarov a služieb, finančnú kontrolu, povinne zverejňuje na DIGIMesto. *Kontrola bola zameraná na dodržiavanie splatnosti záväzkov a dodržiavanie rozpočtových pravidiel. Škola nemá záväzky po lehote splatnosti.*

V rámci zúčtovania potravín ZŠ vedie knihu došlých faktúr za potraviny, objednávky schvaľuje riaditeľ, vedúca ŠJ nevykonáva ZFK. *V rámci vnútorného kontrolného systému kontrolu obstarávania potravín vykonáva ekonóm a riaditeľ.*

Škola má vlastné príjmy z prenájmu telocvične, cenník schválilo v roku 2008 MZ. Príjmy sú zúčtované na základe zmlúv a **cenníka**, v roku 2018 predstavovali 478,- €.

Hlavný kontrolór odporúča prehodnotiť cenník krátkodobých prenájmov telocvične.

ZŠ má príjem z nájmu služobného bytu, ukončený 31.8.2018, byt bol v čase kontroly prázdny. Úhrada nájmu bola realizovaná na zrážkou zo mzdy zamestnanca.

Mesto Levoča výšku transféru ZŠ oznamuje Oznámením, tzv. "limitkou".

Príjem za ŠKD podľa zoznamu detí generuje ekonóm. Výber príspevkov zabezpečuje vychovávateľ. Predpis platieb za školské stravovanie vykonáva vedúca ŠJ.

Kontrolou bolo zistené, že *tzv. "podporné" pokladnice príspevkov za ŠKD nie sú osobitne upravené vnútorným predpisom*, príjmy eviduje zástupkyňa školy, poverená vedením pokladnice. Finančnú kontrolu vykonáva ekonóm a riaditeľ školy. Ekonóm obraty účtuje. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Predmetom administratívnej agendy ZŠ je evidencia majetku. Majetok bol v roku 2018 inventarizovaný, odsúhlasený zriaďovateľom. Správa tvorí súčasť účtovnej závierky.

Výplata mzdy je zamestnancom poukazovaná na účet v banke. Osobitná kontrola bola vykonaná v roku 2018, boli prijaté opatrenia, ich kontrola je súčasťou Správy.

Škola má zriadený sociálny fond.

Kontrolou boli zistené formálne nedostatky pri výkone ZFK.

Škola zasiela zriaďovateľovi do systému RIS-SAM výkazy.

Škola má zriadené registratúrne stredisko, archivuje dokumenty, záznamy sú zoradené vzostupne za sebou podľa dátumu, *záznamy neboli označené spisovou značkou*. Dokumentácia je uložená v spisových hárkoch, obsah označený len poznámkou.

V čase kontroly ZŠ dopĺňala registratúrny poriadok, HK ho odporúča aktualizovať v súlade so zákonom a riadiť ním činnosť už v štádiu zhromažďovania dokumentov.

Kontrolou boli preverené doklady (zoznam v Správe z kontroly – investície, dodávky energií, výdavky za mesiac 10/2018,). *HK odporúča prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov pri vykonávaní ZFK, nevykonávať ju rutinne a formálne.*

Zriaďovateľ rozpisal škole kapitálové výdavky 86 500,- € (UMZ č.37/44 dňa 26.4.2018) § 12 zákona č.583/2004 Z.z. – zmena rozpočtu – kapitálové výdavky, kapitola 09.1.2 – primárne vzdelávanie, program 9,2 ZŠ.

Kontrola dokladu VYD – 001125 dňa 23.10.2018 v spise ceruzou záznam - omyl finančné prostriedky potraviny ŠJ – obrat nebol zaúčtovaný. *HK odporúča zúčtovať všetky finančné obraty na bankových účtoch, i zrejme omyly alebo presuny medzi bankovými účtami z dôvodu ich zaznamenania na bankových účtoch i v obratoch v účtovníctve.*

Kontrolou nebol zistený zásadný rozpor so zákonmi, i keď je potrebné dbať na dodržiavanie zákona o registratúre, o finančnej kontrole, o účtovníctve - *nevykonávať administratívu formálne, oneskorene alebo nedostatočne.*

IV. KONTROLA OPATRENÍ Z KONTROLY – HK/21805/2018

V roku 2018 bola v ZŠ vykonaná kontrola bezhotovostného platobného styku, ukončená Správou, č.j. HK/21805/2018 dňa 12.7.2018 s odporúčaním prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov (doplniť interné smernice, pracovný poriadok, pracovné náplne).

Kontrola prijatých opatrení a ich dodržiavanie bola vykonaná HK dňa 12.4.2019, bez vykazovania nedostatkov.

O výsledku kontroly je v súlade s § 20 ods.4 písm.d/ zákona č.357/2015 Z.z. vypracovaná **Správa z kontroly č. HK/21930/2019** dňa 12.6.2019, doručená riaditeľke školy Mgr.Milčákovvej, čím sa považuje kontrola za ukončenú. Kontrolou **neboli zistené nedostatky**, vykazujúce porušenie právnych predpisov, VZN alebo Smerníc.

PKČ I/2019/B/2 – ZŠ G.Haina – Kontrola čerpania výdavkov na zabezpečenie originálnych kompetencií a aplikácia noviel právnych predpisov – „obedy zadarmo“

Kontrola v ZŠ G.Haina bola HK vykonaná na základe PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly č.j. HK/41673/2019 zo dňa 26.2.2019.

Cieľom kontroly bolo dodržiavanie zákonnosti zabezpečovania originálnych kompetencií a pripravenosť aplikovania nových právnych predpisov – obedy zadarmo. Ku kontrole boli predložené: uzávierky 3/2019, 4/2019, evidencia stravníkov, prevádzkový poriadok, Smernice.

ZŠ G.Haina, RO zriadená mestom, vznikla 1.1.2002 a jej súčasťou je ŠKD a ŠJ.

HK je oprávnený kontrolovať kvalitu jedál v ŠJ, Vyhláška č.330/2009 Z.z. určuje rozsah kontroly (dodržiavanie noriem a receptúr, výživovej hodnoty jedál, finančné zabezpečenie, prevádzkový poriadok, hygienu prevádzky, vedenie dokumentácie, MTZ ŠJ).

1. Kontrolné zistenia

a) ŠKD - je organizačnou zložkou ZŠ, vykonáva činnosť na základe Školského poriadku ŠKD, účinného od 22.9.2016 (zverejnený na web stránke). Umiestnenie dieťaťa v ŠKD je nenárokovateľné. ŠKD je zariadením dennej formy s kapacitou maximálne 130 detí. Výchovný program ŠKD je prerokovaný Pedagogickou radou školy, účinný od 1.9.2017 do 30.6.2021. Činnosť ŠKD zabezpečujú 3 pedagogickí zamestnanci - vychovávateľky.

ŠKD k 1.9.2017 navštevovalo 110 detí, k 1.9.2018 a v čase kontroly 101 detí.

ZŠ má na web stránke zverejnený Školský poriadok ŠKD i Výchovný program ŠKD.

V roku 2019 došlo k úprave rozpočtu financovania ŠKD. Výdavky v roku 2018 predstavovali 77 484,- €. *Kontrolou účtovacích vzťahov ŠKD neboli zistené nedostatky.*

a) Školská jedáleň pri ZŠ G. Haina v Levoči (ďalej ŠJ)

ŠJ je zriadená za účelom výroby, prípravy, podávania pokrmov pre stravníkov. Zodpovedným za ŠJ je riaditeľ a vedúca ŠJ, ktorá koordinuje činnosť ŠJ (starostlivosť o zamestnancov, MTZ, zásobovanie, inventúry, jedálny lístok podľa receptúr a výživových noriem, výdaj stravy, prihlasovanie a odhlasovanie stravníkov a vedenie evidencie platieb).

Administratíva ŠJ je vykonávaná elektronicky online na www.zsphle.sk, elektronická adresa zsfhle@zsghle.sk, v skupine „škola na webe – jedáleň a dochádzka“, určený aj na prihlasovanie, odhlasovanie, stravníci majú čipové karty.

Prístup na elektronické služby web portálu je zabezpečený registráciou stravníka, čím je limitovaná vonkajšia kontrola, nie sú dostupné dokumenty (napr. jedálny lístok a iné.) **HK odporúča sprístupniť informácie o službách školskej jedálne na web stránke školy.**

a) Prevádzkový poriadok ŠJ ZŠ G. Haina

ŠJ je povinná vypracovať v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. prevádzkový poriadok (ďalej PP), ktorý schvaľuje RÚVZ. Zamestnávateľ zabezpečuje zdravotný dohľad zamestnancom (lekárske prehliadky, zdravotné preukazy).

PP ŠJ musí byť dostupný, obsahuje údaje o prevádzke (typ, rozsah, dispozíciu, kapacitu, personál, prevádzkový čas, uchovávanie vzoriek jedál) a podľa Vyhlášky č.330/2009 Z.z. i organizáciu v ŠJ. Vzhľadom na zmenu zákona č.544/2010 Z.z. je vhodné do PP doplniť povinnosť nahlasovať a odhlasovať stravníkov deň vopred. ŠJ má spracovaný a RÚVZ schválený PP ŠJ. **HK odporúča PP ŠJ publikovať a poskytnúť informácie o službách ŠJ.**

b) Kapacita ŠJ

ŠJ v roku 2018 zabezpečovala stravovanie pre 367 stravníkov a vydala 56 184 obedov, z toho bolo 65 iných stravníkov. ŠJ disponuje dostatočnou kapacitou.

c) Dokumentácia ŠJ

ŠJ okrem účtovnej evidencie je povinná viesť dokumentáciu podľa Vyhlášky MŠ SR č.330/2009 (napr.stravný lístok, normovací hárok, jedálny lístok, súpiska zásob).

d) Kontrolné zistenia kvality jedál

Vedúca ŠJ vedie dokumentáciu (kontrola náhodným výberom - inventúry potravín, jedálny a stravný lístok na dni 10.12.-14.12.2018, odkaz na normu a receptúru.

Dňa 10.12.2018 stravu odobralo 319 stravníkov, z toho 43 iných. Normované náklady boli 297,55 €, skutočné náklady 314,43 € - rozdiel o 16,88 €. Stravný lístok 10.12.2018 obsahoval výdaj potravín. Kontrolované boli stravné lístky 10.12.-14.12.2018, skladové karty, dodacie listy a faktúry – *kontrolou neboli zistené nedostatky a rozdiely.*

d) Spotreba potravín

Kontrolou bola preverená spotreba potravín 10.12.-14.12.2018 a za rok 2018, porovnaná kalkulovaná norma potravín podľa receptúr 52 474,53 € a spotreba potravín 52 474,53 €. KS zásob bol porovnaný na hlavnú knihu a skladové karty. Kontrolou nebol zistený rozdiel. Vedúca ŠJ v roku 2018 pripravila jedálny lístok a skladbu potravín podľa receptúr.

e) Finančné pásmo spotreby potravín

HK už v roku 2012 (ZŠ Francisciho) konštatovala, že VZN mesta určené najnižšie potravinové pásmo síce nezaťažuje rodičov ale nedostatok financií má dopad na kvalitu potravín a jedál a vzhľadom na zvyšovanie cien potravín je potrebné ho zvýšiť.

MŠ SR po schválení dotácie na obed vo výške 1,20 € s účinnosťou od 1.9.2019 zvýšilo finančné potravinové pásma, podľa zákona č.245/2008 Z.z. určilo spotrebné normy a receptúry, ich register a metodiku aplikácie. MŠ SR určilo i výšku príspevku zákonného zástupcu dieťaťa alebo žiaka na nákup potravín na jedno jedlo s rozpätím finančných pásiem, na základe ktorých zriaďovateľ je povinný VZN určiť výšku príspevku za stravovanie.

V čase výkonu kontroly (konzultácie s vedúcimi ŠJ, vedúcou OŠ MsÚ) *boli prijaté opatrenia na zabezpečenie aplikácie zmien legislatívy k 1.9.2019* – prijatie VZN mesta.

MZ v Levoči 20.6.2019 schválilo VZN mesta o výške príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Levoča, v článku 6, bod 2 – **určilo výšku príspevkov zákonného zástupcu na stravovanie v školskej jedálni v 2. finančnom pásme**, určenom MŠ SR podľa osobitného predpisu.

f) Zásady na zostavovanie jedálnych lístkov

Príloha č. 1 k Vyhláške MŠ SR č.330/2009 Z.z. obsahuje *Zásady na zostavovanie jedálnych lístkov* – časovú i obsahovú štruktúru, periodicitu, zakázané potraviny. *Kontrolou jedálneho lístka 10.12.-14.12.2018 nebolo zistené porušenie Vyhlášky*, porovnané boli receptúry a vydané potraviny do spotreby podľa stravných listov.

g) Prevádzka ŠJ G.Haina

Čerpanie finančného rozpočtu ŠJ ZŠ G.Haina od 1.1.2019 – 31.3.2019

ZŠ mala k 1.9.2018 v 40 triedach zapísaných 523 žiakov. ŠJ evidovala k 9.4.2019 prihlásených 390 stravníkov, z toho 60 iných stravníkov. Výdavky činili 23 289,60 € (podrobne v Správe z kontroly). Činnosť ŠJ podľa Pracovného a Organizačného poriadku i v čase kontroly zabezpečovalo 6 zamestnancov.

V roku 2019 došlo k viazaniu výdavkov, nie sú rozpočtované výdavky na ochranné odevy a bežné opravy sú znížené oproti roku 2018 o 67 %.

Škola sleduje režijné náklady na prevádzku ŠJ. Výška režijných nákladov bola do 31.8.2019 určená VZN, škola ich výšku neprehodnocovala. Náklady prevyšovali príspevok určený VZN. **K 1.9.2019 vyňaté z VZN - škola k 1.9.2019 určí vlastný kalkulačný vzorec ekonomicky oprávnených nákladov (ďalej ako EON) pre iného stravníka.**

UPSVaR a MPSVaR pripravilo dotačné programy pre ŠJ. *Financovanie zariadení ŠJ bolo do 31.8.2019 poukazované MŠ, ZŠ, ktoré mali zriadenú ŠJ na každé zapísané dieťa bez*

ohľadu, či dieťa bolo stravníkom ŠJ, bolo povinnosťou zriaďovateľa tieto finančné transféry smerovať do technického vybavenia ŠJ.

Novelou zákona č. 544/2010 Z.z. poskytovaním obedov „zadarmo“ dôjde k navýšeniu počtu stravníkov. Mesto VZN určilo príspevok na réžiu tzv. „rozbitné“ vo výške 0,05 € za každý obed (zabezpečenie tanierov a pod).

Iný stravník (zamestnanci, cudzí stravníci napr.dôchodcovia) **je povinný refundovať prevádzkové náklady na vyhotovenie obeda v plnej výške**, vypočítané podľa vzorca EON ŠJ, výšku určí riaditeľ(príkazom, oznamom). **VZN mesta nebude s účinnosťou od 1.9.2019 určovať výšku príspevku pre iného stravníka.**

Vyhláška MŠ SR č.330/2009 Z.z. ustanovuje tvz. výkonovú normu - odporúčaný počet zamestnancov ŠJ (napr.301- 400 stravníkov – 6 zamestnancov) a materiálne vybavenie.

Priemerné režijné náklady pri počte 379 stravníkov ŠJ v I. štvrťroku 2019 predstavovali 23 289,60 €, denný výdavok 439,42 € (1,16 € na 1 obed). **Režijné náklady pri počte 523 stravníkov od 1.9.2019 znamenajú navýšenie počtu zamestnancov o 1,5 pracovníka.**

Mestu je zákonom č. 564/2004 Z.z poukazovaný výnos dane, určený NV SR č.668/2004 Z.z, obec odhadne príjmy a určí výšku dotácie na potencionálneho stravníka. Koeficient na rok 2019 je určený vo výške **93,78 € na 1 žiaka** prepočítava sa počtom žiakov, detí podľa prílohy č. 3 k NV SR č. 668/2004 Z. z..

Mesto Levoča stanovilo vo VZN mesta č. 1/2019 ročnú dotáciu na potencionálneho stravníka ŠJ – žiaka ZŠ vo výške 160,56 € x 523 žiakov, zapísaných v ZŠ G.Haina k 1.9.2018 - dotácia ŠJ na rok 2019 predstavuje 83 972,88 €. Dotácia prepočítaná v zmysle NV SR predstavuje 88 282,40 €, rozdiel 4 309,52. *Ako vyplýva z analýzy, dotácia z podielových daní nepostačuje na prevádzku ŠJ, je žiadúce ponechať vo VZN príspevok na krytie EON.*

Finančné výdavky na prevádzku ŠJ je možno vykryť poskytovaním obedov iným stravníkom, ktorí sú povinní hradiť EON spojené s prípravou jedla – potraviny a réžiu.

e) Kontrola režijných nákladov ŠJ

Predmetom kontroly boli zúčtovacie vzťahy režijných výdavkov na prevádzku ŠJ (podrobne v Správe). *Kontrolou neboli zistené porušenia zákonov, VZN mesta a Smerníc školy. Vzhľadom na obmedzené finančné zdroje sú výdavky viazané.*

3. Zákon o dotácii na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa

Zákon č. 544/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2019 pre MŠ a účinnosťou od 1.9.2019 pre ŽŠ ustanovil dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa (tzv.obedy „zadarmo“). Dotácia vo výške 1,20 € na dieťa a deň sa používa na zabezpečenie potravín a režijné náklady ŠJ. Na základe zákona **sú obce povinné upraviť VZN a znížiť úhradu o výšku poskytnutej dotácie.**

Na uplatnenie nároku na štátnu dotáciu vo výške 1,20 € *je potrebné zaviesť mesačnú zálohu na budúce plnenia - za spotrebu potravín za obedy, ktoré sú v ŠJ pripravené a neboli vydané (PNS), ktorú je povinný uhradiť rodič, jej výšku určí riaditeľ školy.*

Kontrolou bolo preverené, že jednotlivé ŠJ postupujú jednotne a aj v súčinnosti so zriaďovateľom pripravujú aplikáciu zákona do praxe.

4. VZN o výške príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov ŠJ

ZŠ spracovala vzorec EON ŠJ na 1 obed v roku 2015 (zohľadnená pri tvorbe VZN na rok 2016). EON nebol aktualizovaný.

Skutočne vynaložené náklady na prípravu jedla pre dospelého stravníka nie sú kryté určeným výnosom podielovej dane a v plnej výške je povinný ich uhradiť konečný prijímateľ služby – stravník. Refundáciu EON od iných stravníkov nie je potrebné upraviť VZN.

Prevádzkové náklady ŠJ sú určením výnosu podielovej dane hradené len stravníkom - deťom v MŠ a žiakom ZŠ, mesto v nadväznosti na VZN poukazuje prostriedky MŠ a ZŠ.

HK odporúča aktualizovať vzorec EON réžie ŠJ na rok 2019 s prepočtom na 1 obed a požadovať refundáciu vynaložených nákladov od iných stravníkov v plnej výške a to na základe rozhodnutia riaditeľa školy, v ktorom určí výšku prevádzkovej réžie a potraviny na 1 vyhotovený obed. HK upozorňuje na skutočnosť, že refundovať možno iba skutočne vynaložené náklady, v prípade dosiahnutia zisku by išlo o neoprávnené podnikanie.

Dotácia na výchovu k stravovacím návykom vo výške 1,20 € je poskytovaná už od 1.1.2019 deťom a žiakom ako zákonná pomoc v hmotnej núdzi (MŠ a ZŠ). Mesto Levoča k 1.1.2019 neupravilo VZN. K 30.6.2019 došlo k preúčtovaniu dotácie na potraviny vo výške, určenej podľa VZN, rozdiel bol preúčtovaný na prevádzkovú réžiu (metodické usmernenie).

VZN mesta bolo upravené až s účinnosťou od 1.9.2019. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

5. KONTROLA OPATRENÍ Z KONTROLY ROKU 2018 – HK/21805/2018

V roku 2018 bola v ZŠ vykonaná kontrola bezhotovostného platobného styku, ukončená Správou, č.j. HK/21805/2018 dňa 12.7.2018 s odporúčaním prijať opatrenia.

Kontrola prijatých opatrení a ich dodržiavanie bola vykonaná HK dňa 11.4.2019. Kontrolou bolo zistené, že interné postupy (smernice a iné) sa nenachádzali v sídle ZŠ z dôvodu ich aktualizovania riaditeľom, ktorý bol v čase kontroly práceneschopný. Zástupca školy ich nemal k dispozícii (len návrhy v elektronickej podobe bez ich autorizácie).

Hlavný kontrolór odporúča prijať účinné opatrenia na sústredenie všetkej potrebnej dokumentácie v sídle školy.

Záver z kontroly

O výsledku kontroly je v súlade s § 20 ods.4 písm.d/ zákona č.357/2015 Z.z. vypracovaná **Správa z kontroly č. 21928/2019/UHK dňa 12.6.2019** vzhľadom na skutočnosť, že kontrolou **neboli zistené závažné nedostatky**, ktoré by vykazovali znaky porušenia právnych predpisov, VZN mesta alebo interných zdokumentovaných postupov.

V zmysle § 22 ods. 6 je finančná kontrola skončená dňom zaslania správy povinnej osobe, zástupkyňi štatutárneho zástupcu školy Mgr.Štefánii Repaskej Tomalskej.

PKČ I/2019/B/3 – Technické služby mesta Levoča (TSML) – preverenie vynakladanie verejných zdrojov z rozpočtu mesta na realizované komunálne služby, zabezpečované príspevkovou organizáciou (PO)

Kontrola bola v TML vykonaná na základe PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly č.j. HK/82/2019 zo dňa 3.1.2019.

Cieľom kontroly bola kontrola účinnosti zabezpečenia komunálnych služieb (ďalej ako KS) podľa oddelení na základe VZN mesta, Smerníc, cenníkov, plánov opráv a hľadanie rezervy v činnosti TSML s cieľom zníženia transferov z rozpočtu mesta na KS.

Ku kontrole boli vyžiadané účtovné doklady, záznamy, rozpočet a prehľady hospodárenia.

I. Kontrolné zistenia

a) interné normy organizácie - TSML majú prijaté Smernice (podrobne v Správe) a overenú účtovnú závierku audítorom, ktorý posudzuje i Smernice. Riaditeľ TSML vydal Prikazný list č.7/2018 na vykonanie inventarizácie k 31.12.2018.

HK odporúča aktualizovať Smernice, napr. Registratúrny poriadok, Smernicu o finančnej kontrole a audite, Smernicu o oznamovaní protispoločenskej činnosti.

c) **cenníky** - MZ schvaľuje cenníky služieb TSML (napr. cintorínske služby, prenájmy športovísk) Výnosy z podnikania sú fakturované a registrované ERP, vrátane DPH.

3. Zriadenie PO TSML

PO TSML, IČO 35528052, zriadená mestom Levoča podľa § 4 ods. 3 písm. l/ zákona č. 369/1990 Zb. a § 21 zákona č. 523/2004 Z.z. UMZ č.17/B/1 23.5.1996, od 1.7.1996 vykonáva činnosť.

a) **Kontrola finančného hospodárenia TSML**

TSML zabezpečujú financovanie výdavkov na hlavnú činnosť z vlastných príjmov, transferov zriaďovateľa a náklady na podnikanie kryjú z výnosov z tejto činnosti.

V roku 2018 TSML hospodárili podľa rozpočtu, schválené UMZ č.33/9 a 33/10 14.12.2017, upraveného opatreniami (UMZ č.37/4526.4.2019, č.39/45 21.6.2019 a č.41/52 20.9.2018). Zriaďovateľ určil PO záväzné ukazovatele – vlastné príjmy, viazanie miezd a výdavkov na reprezentáciu, ktoré boli v roku 2018 splnené.

TSML k 31.12.2018 spracovali skutočné plnenie a čerpanie rozpočtu v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z. a výkazníctvo so zákonom č.431/2002 Z.z., ktoré bolo v Správe o hospodárení PO TSML schválené MZ 26.4.2019 s **prebytkom hospodárenia 59 177,17 €**.

Ako zo Správy o hospodárení, Správy audítora i preverenia HK 23.5.2019 vyplýva, PO sa v roku 2018 venovala stabilizovaniu manažmentu, správe pohľadávok, správe a údržbe majetku. Záväzky organizácie k 31.12.2018 predstavovali 229 tis. €, z toho 83 tis. € dlhodobé nájom, pohľadávky 51 tis. € (so záznamom o spôsobe vymáhania).

TSML vykazujú podľa zákona č. 431/2002 Z.z. z dôvodu zúčtovania odpisov znižovanie účtovného zisku, na rok 2019 je prognózovaná účtovná strata (napr. odpis KUKA v roku 2018 zaťažil náklady o 27 tis. | €, odpisy celkom predstavovali 56 tis. €).

Kontrolou dňa 23.5.2019 bolo preverené nadobudnutie a evidovanie majetku, obstaraného v roku 2018 – bez zistenia rozporu so zákonom a internými Smernicami.

Analýzy a rozborov hospodárenia podľa stredísk a ekonomických ukazovateľov i výsledky kontroly preukazujú, že manažment TSML dodržiava všeobecne záväzne právne normy a princíp „Hodnota za peniaze“.

Prostriedkom udržateľnosti verejných výdavkov je zdrojový rozpočet, ktorý na príjmy viaže výdavky, čím ich limituje, odhaľuje rezervy a jeho dodržiavanie si vyžaduje značnú mieru disciplíny. Mesto v súčasnosti nezostavuje zdrojový rozpočet.

Rezervy je potrebné hľadať v pôsobnosti zriaďovateľa, ktorý schvaľuje podmienky na činnosť a zdroje, podľa ktorých PO spravuje činnosť (napr. vykonateľnosť VZN č.3/2016, VZN č.20/2015).

Ekonomická agenda a výkazníctvo TSML sú vedené v súlade so zákonom, prehľadne a vierohodne s členením na oddelenia a účel použitia. Kontrola bola vykonaná prierezovo náhodným výberom, preverené boli došlé faktúry, vydané faktúry, finančné doklady, skladová evidencia, evidencia majetku, zmluvy a objednávky, interné doklady za rok 2018.

V PO je organizácia riadenia a vnútornej kontroly rozvrhnutá s cieľom efektívneho využívania fondu pracovného času zamestnancov a prostriedkov odmeňovania za výkon práce. Zamestnanci vykonávajú kumulatívne funkcie, disponujú oprávneniami na obsluhu strojov a prístrojov, komparatívnou výhodou je vzájomná zastupiteľnosť. Z dôvodu vyťaženia zamestnancov nie je podnikateľská činnosť, o ktorú je záujem zo strany občanov realizovaná v požadovanom rozsahu (napr.kosenie, prenájom a pod.). TSML sa orientujú na výkon hlavnej činnosti, stavebnú činnosť zabezpečuje externými dodávateľmi.

K 1.1.2019 bola vykonaná valorizácia plátov. Mzdy mesačne vzrástli o 18 tis. € i napriek prehodnoteniu osobných príplatkov (zníženie o 63 tis.ročne), medziročne vzrástli

o 187 500,- € na 980 tis. €. *PO vykonala audit zamestnanosti ako zdroj úspor a prehodnotila rozsah činnosti , ktorý dokáže zabezpečiť pri znížení počtu zamestnancov.* V roku 2020 má dôjsť k ďalšej valorizácii, finančné nároky medziročne stúpajú bez možnosti ovplyvniť ich.

Príspevok mesta pre TSML na bežné výdavky, t.j. i mzdy a odvody medziročne klesol o 12 500,- € (pri valorizácii plátov!), čo núti TSML viazať výdavky na správu a údržbu majetku a hľadať zdroje úspor. *V roku 2018 došlo na úseku hlavnej činnosti k navýšeniu výdavkov, ktoré neboli kryté transférom štátu ako napr. skládkovanie odpadov o 100%, zimná údržba chodníkov, platby za zrážkové vody. Organizácia od roku 2015 viaže bežné výdavky, vykazuje prebytky hospodárenia, ktorých zapojenie do rozpočtu je viazané na investície.*

Kontrolou porovnania nadväznosti účtovníctva, výkazníctva, inventarizácie a informácií v Správe o hospodárení PO neboli zistené finančné rozdiely a nedostatky.

b) Verejné obstarávanie

PO v roku 2018 obstarávala tovary a služby v súlade so zákonom č. 343/2015 Z.z. a Smernicou č.2/2018, vykonala 58 VO a zverejnila ich zoznam (podrobne v správe). Na web stránke TSML sa nachádzajú údaje o Profile verejného obstarávateľa, informácie o zákazkách, štvrtročné súhrnné správy. *Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.*

c) Povinné zverejňovanie - zmluvy, faktúry, objednávky

Zákon č. 211/2000 Z.z. určil pre OVS povinnosť zverejňovať a zaviedol povinné zverejňovanie zmlúv **ako podmienku účinnosti zmluvy**. TSML na web stránke zverejňujú informácie na portáli „digitálne mesto“, *neboli zistené nedostatky.*

d) Základná finančná kontrola

Zákon č. 357/2015 ustanovuje povinnosť pre OVS vynakladať verejné zdroje **hospodárne, efektívne a overiť finančnú operáciu alebo jej časť vykonaním základnej finančnej kontroly**. *Kontrolovaný subjekt v roku 2018 vykonával finančnú kontrolu v súlade so zákonom, bez nedostatkov.*

4. Predmet hlavnej činnosti PO - správa a údržba majetku mesta, zvereného do správy

TSML vykonávajú správu a údržbu majetku mesta, zvereného do správy, napr. komunikácie a chodníky, verejné osvetlenie (VOs), verejná zeleň, športoviská, cintoríny, verejný poriadok, nakladanie s TKO a iní (podrobne v Správe).

PO vykonáva **podnikateľskú činnosť** na základe zákona č.455/1991 Zb. so súhlasom mesta, udeleného UMZ č.15/B/33 27.10.2011. PO je platcom DPH z podnikateľskej činnosti.

5. Oddelenia komunálnych služieb

Vlastnú činnosť TSML k 31.12.2018 zabezpečovalo 71 zamestnancov v pracovno-právnom vzťahu (pracovná zmluva) v rámci oddelení 5 oddelení.

a) Ekonomické oddelenie

EO zabezpečuje administratíva a účtovnú agendu 4 zamestnancami.

b) Oddelenie údržby mestských komunikácií a verejnej zelene (MKaVZ)

Činnosť k 31.12.2018 zabezpečovalo 19 zamestnancov v pracovnom pomere podľa **Plánu opráv a údržby** údržbu MK, koordinujú aktivačné činnosti i malé obecné služby. R. 2015- 2018 boli vykonané opravy MK a chodníkov, došlo k poklesu transferu i bežných výdavkov na ich opravy a údržbu (podrobne v Správe).

TSML zabezpečujú i správu a údržbu areálu Mariánska hora, detských ihrísk, mestského imobiliáru (lavičiek, fontán, odpadových košov, stojanov, zábradlí a iné).

Mesto Levoča v súčinnosti so správcom MK vzhľadom na rekonštrukciu NMP a MK v mestskej zóne sú povinní hľadať spôsob eliminovania vjazdu motorových vozidiel do centra mesta, regulovať zásobovanie, v opačnom prípade dôjde k zvyšovaniu výdavkov napr.opravy MK. TSML v roku 2018 obstarali 160,78 t asfaltu za 11190,28 € na opravy MK.

Zimnú údržbu vykonávajú TSML podľa **Plánu zimnej údržby**, vozidlá vykonávajúce údržbu sú zabezpečené GPS i kamerami.

TSML zabezpečujú údržbu verejnej zelene celkom 42,34 ha trávnatých plôch podľa **Plánu kosenia**, kosba roku 2018 realizovaná 3,04 krát. TSML zabezpečujú i ošetrovanie drevín, aktualizovaný Dentrológický plán Pri prameni za 6 500 €. Záhradnícka činnosť v roku 2018 realizovaná dodávateľsky v objeme 8 182 €.

Oddelenie zabezpečuje pomoc organizáciám pri spoluorganizovaní akcií a podujatí. Oddelenie v roku 2018 zabezpečilo obnovu vozového parku a mechanizmov.

k bodu c) Oddelenie verejného osvetlenia (VOs) a občianskej vybavenosti, cintorínske služby (CS)

Hospodárenie na úseku VOs za roky 2011-2018

Výdavky na energiu VOs v roku 2018 predstavovali 50 733 € (podrobne v Správe). Činnosť zabezpečuje vedúci, 2 odborní zamestnanci.

Predmetom činnosti je údržba VOs. Mesto Levoča má **k 31.12.2018 celkom 1 415 ks svietidiel** s príkonom 93,59 kW, **priemerná spotreba** na 1 svietidlo 66,14 W, spotreba v roku 2018 bola 317 551 kWh, **finančne 50 733,- €**.

Mesto Levoča uzavrelo s MH SR Zmluvu o poskytnutí NFP č.343/2015-2050-1200 a z projektu Svetlotechnická štúdia VOs, získalo z verejných zdrojov 95 % z investície celkom 484 206,89 €, projekt spolufinancovalo 70 924,71 €. Rekonštrukciou došlo k úspore energie zlepšeniu technického stavu a výmene 758 ks svietidiel. Výmena sa okrem ulíc v pamiatkovej zóne vykonala na sídliskách a 33 uliciach mesta. *Úspora energie vyhodnocovaná projektom.*

TSML investovali finančné zdroje na zakúpenie LED žiaroviek, získali úspory. (viď tabuľka v Správe), *v roku 2018 pokračovali vo výmene svietidiel (66 LED žiaroviek) a znížiť spotrebu energie o 12 tis.kWh ročne, v roku 2019 zámer vymeniť 128 ks svietidiel a znížiť spotrebu o 22 tis.kWh ročne (Strelnica, Ruskinovská, LD, Závada). V súčasnosti prebieha rokovanie s KPÚ vo veci výmeny žiaroviek za LED i v centre mesta.* TSML majú svietidlá poistené, v roku 2018 vznikli 4 škodové udalosti. K zníženiu výdavkov došlo i v rámci skvalitnenia riadiacich procesov, digitalizácie nastavenia, využívaním smart aplikácií. TSML *pristupujú k výdavkom na princípe "Hodnota za peniaze" - za verejné zdroje získať znížovanie výdavkov rozpočtu mesta. Úspora energie z obnovy VOs sa premietne do prebytku hospodárenia PO. Kontrolou nákladov na energiu VOs v roku 2018 bola preukázaná úspora.*

Cintorínske služby (CS)

Hlavnou činnosťou TSML je aj správa mestských cintorínov. Služby zabezpečujú 4 zamestnanci v pracovnom pomere. TSML zabezpečujú CS (hrobové miesta, výkopy, obrady, vojnové hroby, čistenie chodníkov, kosenie, zimnú údržbu, dom smútku a kolumbárium).

Výška odplaty za CS je určená cenníkom, schváleným UMZ a odsúhlaseným PSK, prijatým v roku 2012 s výškou prenájmu 8,- € za 1 m² hrobového miesta na 10 rokov (porovnateľne s okolitými mestami), za schránku v kolumbáriu 20,- € na 10 rokov prenájmu.

CS dlhoročne vykazujú schodok hospodárenia. Na cintoríne dochádza k hromadeniu TKO, objem by bolo vhodné regulovať VZN alebo výdavky na likvidáciu TKO zahrnúť do cenníka za prenájom hrobových miest. HK odporúča prehodnotiť cenník CS i možnosť získať iné zdroje na zabezpečenie činnosti napr. prehodnotiť prevádzkovanie pohrebných služieb TSM (zabezpečuje obchodná firma). V roku 2015 došlo k prehodnoteniu výdavkov na CS, zámer zriadiť pohrebné služby nebol schválený v MZ.

Objekty sú amortizované, interiér i exteriér sú zvetralé, sčasti nepochôdné, vyžadujú investície. Mestský cintorín nemá parkovisko, má zničené oplotenie. *Skvalitnenie CS si vyžaduje kapitálové investície.*

V roku 2018 bolo vykonaných 116 pohrebov, 8 uložení urien do kolumbária. *Príjem z cintorínskych služieb predstavoval celkom 32 345,90 €*, v roku 2018 správca cintorína získal finančné prostriedky na vojnové hroby.

Kontrolou bolo preskúmané vymáhanie pohľadávok za hrobové miesta. Predpis je vykonaný na základe úhrady za hroby, zabezpečený softvérom. Správca doručuje dlžníkom dve výzvy, po neuhradení nasleduje oznámenie o vypratání hrobového miesta. K zrušeniu hrobového miesta dochádza po 30 rokoch. Správca vedie evidenciu hrobových miest a platieb, ktoré odvádzaná do pokladnice TSML spravidla 2-3 krát mesačne. Limit pokladnice je vo výške 2 500,- €.

V súčasnosti na starom cintoríne je 3 010 hrobových miest, na novom cintoríne 1 229 miest, na cintoríne Levočská Dolina 79 hrobových miest a v kolumbáriu 227 schránok. *Ku kontrole boli predložené karty majetku: Dom smútku obstaraný v r.1992, zostatková hodnota 0,- €, Kolumbárium, obstarané r.1999, zostatková cena 13 759,62 €, Schránky kolumbárium, obstarané r.2002, zostatková cena 750,69 €.*

Na základe preverenia Hlavnej knihy, výkazov a dokumentácie v roku 2018 príjmy za cintorínske služby predstavovali celkom 36 135,- €, príjmy z prenájmu hrobových miest 23 216,- €, celkové výdavky boli 99 737,- €, z toho platy 53 043,- € (53,18 %).

Kontrolou zúčtovacích vzťahov v oblasti CS neboli zistené nedostatky.

k bodu d) Správa športovísk

TSML spravujú športoviská, zabezpečujú ich prevádzku, údržbu a prenájom v objektoch: TH Zimný štadión, Športová hala, Futbalový štadión, Staré ihrisko, Vodná nádrž.

Správca športovísk osobitne eviduje využiteľnosť športovísk podľa počtu hodín obsadenosti a výšky výdavkov na prevádzku. Od roku 2016 využitie športovými klubmi zaznamenáva na strane príjmov vo výške ceny, určenej cenníkom a poskytnutej dotácie mesta na činnosť a neposkytuje tzv. "skryté dotácie" t.j. bezodplatné prenechanie športovísk. Bezodplatne je poskytovaný v rámci zmluvy so SZLH ZŠ na tréningy detí a žiakov, v roku 2018 predstavovalo 23 % výkonov v počte 525 hodín v objeme 52 525,- €.

Správu zabezpečuje 12 zamestnancov v pracovnom pomere, z toho 4 v ŠHF a ostatní sezónne na FŠ, VN.

Príjmy zo športovísk je možno obozretne, s prihliadnutím na ceny v regióne valorizovať úpravou cenníku..

Zimný štadión – slúži na tréningy, zápasy, LAHL, školám a verejné korčuľovanie. *Výsledky boli spracované v Správe za rok 2018, kontrolou bola preverená ich hodnovernosť na účtovné záznamy – bez nedostatkov.* Cenník schválilo MZ. TSML zabezpečujú opravu a revízie ZŠ. *Reálne výdavky na prevádzku ZŠ neobsahujú odpisy, úroky z úveru a splátky istín úveru.*

Športová hala - slúžil na výučbu ZŠ, CVČ, športovcov a verejnosť v počte 2 137 prevádzkových hodín v roku 2018, správca rekonštruoval vstupné schody a terasu

Futbalový štadión - slúži na tréningy a športové zápasy, v roku 2018 bola využiteľnosť 400 hodín, rekonštruované šatne pre futbalistov i upravená plocha starého ihriska. TSML prehodnocujú zámer vybudovať umelý trávnik.

Vodná nádrž – slúži na rekreačné účely, TSML vykonávali technicko-bezpečnostný dohľad. V rámci programu cezhraničnej spolupráce INTEREG bude v tejto lokalite realizovaný náučno-vzdelávací chodník, čo zvýši atraktivitu prostredia.

K bodu e) Oddelenie odpadového hospodárstva (OOH)

TSML zabezpečujú zber, triedenie a nakladanie s odpadom v rozsahu:

- skládkované odpady (TKO, objemný odpad, drobný stavebný odpad)

- zhodnocované odpady (plast, sklo, papier, kov, batérie, elektroodpad, BRO, textil a drevo)

Na OOH pracovalo k 31.12.2018 celkom 25 zamestnancov v pracovnom pomere, z toho 5 pracovných pozícií cez projekt UPSVaR.

Činnosť OOH je zabezpečovaná v areáli Zberný dvor. TSML zber odpadu v roku 2018 vykonávali podľa **Harmonogramu zberu**, osobitne pre komodity. Zber je zabezpečovaný od obyvateľov i organizácií, ktoré nahlasujú tzv. množstvový zber podľa objemu odpadu. TSML dva krát ročne zabezpečujú zber stavebného a objemného odpadu.

TKO je vyvezený na skládku odpadov Kúdelník II. v Spišskej Novej Vsi. V roku 2018 bolo vyvezených 3 445,28 t TKO, vytriedený a zhodnotený odpad predstavoval 629,66 t. Každý poplatník má možnosť doviesť odpad na Zberný dvor.

Produkcia odpadu na 1 obyvateľa v roku 2018 predstavovala 232,70 kg, triedený odpad predstavoval iba 82,5 kg, čo je neprimerane nízke a nákladné na skládkovanie TKO.

Poplatok za TKO na obyvateľa v roku 2018, určený VZN vo výške 21,90 €, uskladnenie odpadu na skládku na obyvateľa do roku 2017 predstavovalo 5,04 €. V roku 2018 došlo k 100 % nárastu na 10,- € ročne na obyvateľa. *Celkové náklady na skládku TKO v roku 2018 predstavovali 108 504,- €, na rok 2019 na základe zákona a zmlúv odhadované v objeme 141 590,- €* a to už so zohľadnením BRO zberu.

Podľa vzorca EON TSML v roku 2018 priame výdavky na TKO predstavujú 17,71 €/osobu a rok, pričom kalkulácia neobsahuje cenu práce zamestnancov z projektu UPSVaR, zúčtované odpisy majetku a výdavky na daňovú správu poplatku.

V Správe sú uvedené údaje o množstve vyprodukovaných odpadov a komoditách triedeného zberu. TSML umožňujú BRO, *v roku 2018 venovali obstaraniu techniky a legislatíve, rentabilite zberu TKO a triedeného zberu na obciach.*

V r.2019 PO sa zapája do výziev nakladania s odpadmi, rozširujú BRO s cieľom znižovať skládkovanie. *TSML informujú obyvateľov o zákonnej povinnosti triediť odpad.*

Mesto Levoča na úseku nakladania s odpadmi vydalo VZN mesta č.3/2016, v ktorom určilo podrobnosti nakladania s TKO a VZN mesta č. 20/2015 o výške poplatku za odpad na obyvateľa a množstvový zber pre firmy a organizácie. Mesto je zákonom splnomocnené stanoviť podmienky a rozsah nakladania s odpadmi na svojom území, určiť povinnosť odpad triediť, zabezpečiť zberné nádoby a stanovištia a množstvo odpadu zaplatiť poplatok.

Poplatok bol v roku 2015 určený vo výške EON za rok 2014, zvýšený od 1.1.2016. **Od roku 2016 do 1.1.2019 prijatím zákona o odpadoch došlo k novým povinnostiam na strane TSML**, zvýšeniu ceny za skládkovanie a k valorizácii plátov zamestnancov.

Spôsob daňovej správy je zákonom i VZN mesta určený, je potrebné pomenovať nedostatky (napr. objem odpadov, výšku poplatku v závislosti od skutočných výdavkov, označovanie zberných nádob, interval zberu) a koordinovať vzájomný postup organizácií zodpovedných za výber poplatkov, zber odpadov i subjektov, produkujúcich odpad.

TSML sú povinné zabezpečiť čistotu v meste a nakladať s odpadmi v súlade so zákonom, t.j. zabezpečiť zber, triedenie a prepravu odpadu na zhodnotenie alebo skládkovanie. *Zvyšovanie nákladov a prenesenie povinnosti za čistotu v meste na TSML predpokladá zvyšovanie finančných výdavkov a tým i transféru z rozpočtu mesta.*

Rozsah činnosti TSML na úseku OH je v gescii mesta a je závislá od súčinnosti zriaďovateľa na úseku tvorby VZN mesta, ktorými sa určuje výška poplatku za TKO a stavebný odpad ako aj VZN, ktorými sa ustanovujú podrobnosti nakladania s odpadom.

Mesto prijatím VZN a kontrolou ich dodržiavania vytvára systém hospodárenia na úseku odpadového hospodárstva a určuje cenovú politiku – zároveň určuje TSML výšku zdrojov na zabezpečenie povinnosti nakladať s odpadmi a obyvateľom okrem skutočných nákladov i výšku participácie na poplatkoch za likvidáciu čiernych skládok, čistenie mesta od odpadov nad zaplatený objem, za skládkovanie odpadov vhodných na triedenie a iné.

TSML lepším organizovaním nakladania s odpadmi a ich triedením zvyšujú efektivitu činnosti, dokázali by eliminovať periodicitu zberu a znižovať výdavky (napr. zavedením BRO zvoz TKO len raz za dva týždne), čo však vzhľadom na nedisciplinovanosť niektorých producentov odpadov a nedodržiavaním VZN nemožno realizovať.

Problematické je nahlasovanie množstvom zberu TKO právnickými osobami a fyzickými osobami - podnikateľmi, ktorí nahlasujú množstvo na začiatku činnosti a ich reálna produkcia nekorešponduje s nahláseným množstvom a s výškou poplatku. Porušovaním VZN zo strany poplatníka dochádza k disproporcii medzi daňovým zaťažením poplatníka, zaťažením životného prostredia a výškou výdavkov TSML na zber nenahlásených a nespoplatnených objemov netriedených odpadov, určených na skládkovanie.

Správca miestneho poplatku zaeviduje objem a vyrubí miestny poplatok podľa skutočnosti, ktorú nahlási poplatník bez možnosti skutočného preverenia produkovaného odpadu. *Vo VZN mesta chýba kontrolný mechanizmus a prostriedky na identifikáciu pôvodcu odpadu a jeho množstva.* Kontrolovať objem TKO a jeho pôvodcu pri samotnom zbere odpadov je nerealizovateľné, bez možnosti dokázať kto je pôvodcom odpadu. *TSML v záujme udržiavania čistoty na území mesta neoprávnene vyskladnený odpad odvezú na zberné miesto - výdavky hradia všetci poplatníci.*

Do VZN mesta by bolo vhodné zakomponovať inštitúty, slúžiace na identifikáciu zberných nádob a identifikáciu pôvodcu odpadov.

Kontrolou dňa 21.5.2018 a 28.5.2019 ráno od 7,00 - 10,00 hodine na NMP a ulici Nová, Vysoká, Mäsiarska bolo preukázané, že podnikateľské subjekty zhromaždili za týždeň niekoľkonásobne viac TKO v 100 lt vreciach ako mali priznané u správcu miestneho poplatku, v ktorých sa nachádzalo značné množstvo odpadu vhodného na triedenie (plastov, skla, papiera). Identifikácia pôvodcu odpadu bola iba domnienkou, napr. sáčky od múky, sáčky od tovaru, sklenené fľaše, plechovky a tetrapacky, kartóny, BRO, plastové prepravky.

Problémom je zber odpadov na sídliskách, obyvatelia netriedia odpad dostatočne. TSML nevedia zistiť % triedenia odpadov z dôvodu, že správca bytového domu nedokáže zabezpečiť uzamykateľnosť zberných miest bytových domov. Okolo stojísk sa hromadí odpad, ručne ho dočistujú 3 zamestnanci. TSML zaviedli tzv. "zvonový systém zberných nádob triedeného odpadu", z ktorých nie je možné odpad vyberať, problémom je netriedenie.

TSML zabezpečujú čistotu a zber odpadov na 32 stojiskách na sídlisku Pri Prameni a Rozvoj, 24 stojiskách na sídlisku Západ a 1 centrálné stojisko na sídlisku Pod vinicou, čistotu sídlisk zabezpečujú 3 zamestnancami.

*Na odstránenie nežiaduceho stavu je potrebné v súčinnosti s TSML a majetkovým oddelením mesta vytypovať vhodné a dostupné pozemky na zriadenie "stojísk pre bytové domy", prenajať ich správcom bytov na zriadenie zberných miest pre kontajnery na triedený odpad a TKO, ktoré by mali byť súčasťou občianskej vybavenosti, t.j. mali by byť vlastníctvom vlastníkov bytov v správe správcu bytov, umiestnené na pozemkoch mesta alebo príľahlých pozemkoch k bytovým domom vo vlastníctve vlastníkov bytov. Zriadením týchto stojísk na sídliskách by TSML vedeli zistiť, ktorí poplatníci dodržiavajú zákon a odpady triedia. **Dodržiavanie zákonnej povinnosti poplatníka triediť odpad znamená zníženie objemu TKO vyvezeného na skládku a tým i zníženie poplatku.***

Zverenie zodpovednosti za triedenie a uskladnenie odpadu na správcu bytov a poplatníkov by znamenalo zníženie TKO na sídliskách, identifikáciu porušovateľov zákona i VZN mesta a najmä zníženie poplatku za TKO.

Zber a odvoz TKO v IBV je TSML realizovaný raz týždenne. Zavedením BRO v celom meste Levoča by došlo k poklesu objemu TKO a zvoz by stačilo realizovať raz za dva týždne, čím by došlo k úspore finančných zdrojov. Zabezpečiť zvoz BRO počas sezóny je zo zákona povinné v termíne od 1.4.-30.10. raz za dva týždne. Ponechanie duálneho zvozu

TKO i zvozu BRO znamená zvyšovanie výdavkov pre TSML. PO roku 2018 za 20 tis.€ obstarali 200 zberných nádob BRO, ktoré distribuuje v meste a zavádza BRO zber.

TSML v súčinnosti s mestom zabezpečujú pravidelnú edukáciu poplatníkov v TV Levoča, LIMke o povinnosti odpad triediť a možnosť uložiť sankciu za porušenie zákona.

TSML na úseku vlastnej činnosti i na úseku správy majetku konajú hospodárne a zabezpečujú všetky zverené činnosti. TSML majú **Program OH a Katalóg odpadov. Hlásenie o druhových zložkách nebezpečných odpadov** zabezpečuje odbor ŽP MsÚ.

Odvoz TKO na skládky, MJ triedeného odpadu a jeho zložiek je realizovaný vážením a vyhotovením "vážnych lístkov", evidencia je vykonávaná na Zbernom dvore. Na dvore je i sklad zberných nádob, ich príjem a výdaj a účtovanie na sklade zabezpečuje učtáreň.

Príjem za prenájom zberných nádob predstavoval 12 546,- €, výdavky celkom dosiahli objem 428 215,29 €, z toho platy o odvody 144 231,- € t.j. 32,44 % celkových výdavkov. Výdavky na materiál a opravy dopravných prostriedkov predstavovali 60 511,- €, z toho poistenie majetku 7 463,- €. *Výdavky na uskladnenie odpadu na skládku predstavovali 109 280,94 € čo predstavuje 25,52 % celkových výdavkov na oblasť OH.*

II. Záver z kontroly

O výsledku kontroly je v súlade s § 20 ods.4 písm. d/ zákona č.357/2015 Z.z. vypracovaná **Správa z kontroly HK/21805/2019 zo dňa 12.6.2019** vzhľadom na skutočnosť, že kontrolou **neboli zistené závažné nedostatky**, ktoré by vykazovali znaky porušenia právnych predpisov, VZN mesta alebo interných zdokumentovaných postupov.

V zmysle § 22 ods. 6 je finančná kontrola skončená dňom doručenia zaslania správy povinnej osobe, správa bola zaslaná štatutárovi PO TSML Mgr. Branislavovi Mindášovi.

PKČ I/2019/B/4 - Účinnosť výdavkov z rozpočtu mesta na účely integrácie marginalizovaných skupín

Kontrola je spracovaná analyticky, vykonávaná, v čase predkladania nie je ukončená a jej závery budú súčasťou Správy, predloženej v nasledujúcom období.

PKČ I/2019/B/5 - Informatizácia verejnej správy

Kontrola bola vykonaná na základe PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly. Cieľom bola kontrola čerpania výdavkov z rozpočtu mesta na zabezpečenie agendy, správu a údržbu informačných systémov mesta.

Komunikáciu s mestom možno realizovať rôznym spôsobom. Cieľom informatizácie je nahradiť kontakt v písomnej forme elektronickými službami prostredníctvom elektronických formulárov. E-formuláre v digitálnej podobe obsahujú štruktúrované údaje, umožňujúce ich integráciu a automatizované spracovanie, čím sa urýchlí proces vybavovania a zabezpečuje sa rovnaký prístup pre všetky subjekty.

Na zabezpečenie digitalizácie úradu sú potrebné ľudské zdroje, infraštruktúra pre zavádzanie digitalizácie, rozvoj elektronických služieb a pripojenie na centrálny registre (napr. register osôb, register adries, register „budov“ a pod.). Informatizáciou sa zvyšuje spokojnosť s verejnou správou (ďalej v texte ako VS), digitalizácia procesov, efektívny výkon a zvyšovanie kompetentnosti.

Predmetom kontroly bolo preverenie úrovne digitalizácie úradu, informatizácie výkonu VS, úrovne aplikácie zákona o e_Governmente a posúdenie efektívnosti vynakladania výdavkov na jeho zabezpečenie, posúdenie rozsahu služieb VS vykonávaných elektronicky, ich bezpečnosť a hospodárnosť.

Informatizácia VS a tým i mesta Levoča patrí k strategickým cieľom a národným prioritám. Obce boli povinné od roku 2014 aktivovať elektronickú schránku, zabezpečiť autorizáciu elektronických dokumentov a postupne elektronizovať výkon VS.

Informatizáciu upravujú všeobecne záväzné právne predpisy a Smernice ES.

Na úrovni štátu sú prijímané strategické dokumenty, týkajúce sa informatizácie VS, napr. v roku 2016 prijatá Národná koncepcia informatizácie verejnej správy (NKI VS).

Mesto Levoča - Mestský úrad je správcom IT a ním poverený administrátor v čase kontroly spravoval 70 ks počítačov na troch serveroch. Vzhľadom na zavádzanie elektronizácie a IT výkonnosť nepostačuje pokryť všetky súčasné požiadavky - výpočtovú techniku, inštaláciu softvérov, integráciu systémov i dát, update databáz, skúšanie funkčnosti a bezpečnosti systémov a školenie zamestnancov. Administrátor zabezpečuje zasadnutia MZ, (napr. vytvoril používané hlasovacie zariadenie) a poskytuje služby napr. vyhotovenie web stránky Informačného centra, softvér doposiaľ využívaný na evidenciu obyvateľov, podporné excel formuláre, tlač špecifických dokumentov a iné.

Výkon VS v meste Levoča okrem technického zabezpečenia vykonávajú zamestnanci, ktorí sú preškolení pre potreby elektronizácie, vzdelávajú sa v odboroch pre spracovanie konkrétnej agendy. Z dôvodov bezpečnosti prevádzky IT je vhodné zamestnancov osobitne poučiť o predchádzaní rizík napr. riziko prijatia neznámych správ, zapájanie neznámych technických prostriedkov (USB a pod.), sťahovanie neznámych softvérov a iné. Bezpečnostný projekt, ktorý má mesto spracovaný pojednáva o rizikách v IT.

Na rýchle a účinné zavádzanie elektronizácie VS je potrebné pripraviť zamestnancov vzdelávaním a umožniť im absolvovať špecializované školenia.

Inštaláciu iných softvérov do počítačov je oprávnený vykonať iba správca siete a ním poverený administrátor po zadaní prístupových údajov. Niektoré druhy agendy, ktorých softvér je často up datovaný, vykonávajú určení zamestnanci na základe oprávnenia a po zadaní správcovsko - administrátorských prístupových práv.

Zákon č. 275/2006 Z.z. upravuje práva a povinnosti osôb v oblasti vytvárania, prevádzkovania a využívania IS VS a povinnosť zabezpečiť ich kompatibilitu a bezpečnosť.

Mesto Levoča už od roku 2006 bolo povinné spracovať zoznam strategických zámerov pre oblasť elektronizácie a rozvoj elektronických služieb, digitalizáciu a elektronické archivovanie pamäťových fondov a zabezpečovať prístup k širokopásmovému internetu.

Mesto má spracované základné dokumenty - Bezpečnostný projekt a Koncepciu rozvoja informačných systémov (KRIS), ktoré túto dynamicky sa meniacu oblasť upravujú.

Vzhľadom na zmenu spracovania evidencie Registratúry vedúca OOVaVP vypracovala s účinnosťou k 1.7.2019 Smernicu o kolobehu elektronickej komunikácie mesta.

Digitalizácia predstavuje potrebu prepojiť existujúce registre, zabezpečiť ich kompatibilitu a použiteľnosť na poskytovanie elektronických služieb (elektronická podateľňa, využívanie elektronického podpisu, call centrá, úložisko elektronických dokumentov).

Cieľom elektronizácie služieb VS je elektronické riadenie procesov v meste (napr. aj tvorba a prístup k materiálom pre MZ), zriadenie aplikačných modulov intranetu a extranetu a internej pošty na úrade, digitalizácia normotvorby, rozpočtového procesu. Využívaním elektronických služieb napr. v oblasti účtovníctva, personalistiky, verejného obstarávania sa zavedením ich centrálnej evidencie zabraňuje duplicitám.

Mesto je povinné monitorovať stav a obnovu hardvéru a softvéru, stav zálohovania súborov, zdokonaľovať antivírusové opatrenia, zabezpečovať technickú podporu, vzdelávať zamestnancov v rámci ich počítačovej gramotnosti.

Zjednodušenie možností overovania identity občanov pri využívaní elektronických služieb prinesie ich masívnejšiu aplikáciu do praxe (napr. cez mobily a aplikácie), negatívom je nízky počet vydaných eID s KEP (občiansky preukaz) a medializované problémy.

NKI VS na obdobie 2016 - 2020 nadväzuje na Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete. Základnými cieľmi elektronizácie obcí je zvyšovanie úžitkovej hodnoty služieb, kvality IT, otvorenosti samospráv, SmartCity.

Rada ZMOS prijala Stratégiu informatizácie miestnej územnej samosprávy na roky 2017 - 2022, podľa ktorého prípravu a realizáciu rozvojových projektov zabezpečuje Datacentrum elektronizácie územnej samosprávy aj pre malé obce (DCOM).

Koncepcia rozvoja IT v meste Levoča (KRIT) - strategické dokumenty

Základným pre IS je KRIS, v ktorej definujú ciele, organizačné, technické a technologické nástroje a stavbu IS VS v súlade so štandardami NKI VS. Firma Datalan v roku 2008 na základe zákona č.275/2006 Z.z. vypracovala **KRIS**, ktorý *vypracúva správca pre ním spravované IT a pre organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti*.

Zákon č.95/2019 Z.z. o IT vo VS s účinnosťou od 1.5.2019 ustanovil orgánu riadenia, ktorým je obec práva a povinnosti a základné požiadavky v oblasti IT. *Obec je správcom IT. Pri vypracúvaní vnútorných predpisov vychádza zo štandardov riadenie IT, metodických usmernení. Ak sa zákonom ustanovuje povinnosť sprístupniť informácie, rozumie sa tým ich sprístupnenie najmenej na webovom sídle obce.*

Obec ako správca a orgán riadenia vypracúva KRIT, ktorý definuje stav a ciele IT v nadväznosti na NKI VS. **Obec a právnická osoba v jej zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti nie sú povinné predkladať KRIT na schválenie UPV SR**, ak tak obec rozhodne, **KRIT podlieha schváleniu orgánom, ktorý určí obec. KRIT za orgány riadenia, určené v § 5 ods.2 písm.e) t.j. právnické osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce vypracúva obec a to ako samostatný dokument alebo v rámci vlastnej KRIT.**

Správca IT (i obec) je povinný nastaviť riadenie IT, zabezpečiť ich servis a bezpečnosť. Zákon ukladá povinnosť v rámci riadenia prevádzky IT vydat' vnútorný predpis pre riadenie prevádzky. Správca je povinný IT monitorovať a vydat' vnútorný predpis, upravujúci monitorovanie.

Mesto Levoča nemá ku dnu kontroly aktualizovaných KRIT, ku kontrole nebola predložená. Vzhľadom na dynamický vývoj a prijímané zmeny v tejto oblasti je potrebné konštatovať, že i keď KRIS z roku 2008 je účinná, v súčasnosti je neaktuálna a je potrebné ju aktualizovať.

Bezpečnostný projekt

Správca IT v súlade s § 18 zákona je povinný zaviesť systém riadenia informačnej bezpečnosti (bezpečnostný projekt), obsah upravuje zákon č.69/2018 Z.z. o kybernetickej bezpečnosti a zmene a doplnení niektorých zákonov, určiť bezpečnostnú politiku riadenia IT, kontrolu riadenia IT, identifikovať riziká a hrozby a určiť postupy riešení pri narušení bezpečnostných cieľov v IT.

Mesto Levoča v súčinnosti s odborným garantom SOMI systems má s účinnosťou od 1.7.2017 prijatú Smernicu mesta č.11/2017 - Bezpečnostná smernica, ktorej obsahom je i bezpečnosť v oblasti IT.

Zákon č.177/2018 Z. z. (zákon proti byrokracii)

Zákon ustanovil od 1.9.2019 povinnosť OVM získavať a používať údaje, evidované v informačných systémoch VS a vyhotovovať si z nich výpisy a údaje a výpisy si v nevyhnutnom rozsahu navzájom bezodplatne poskytovať.

Aplikácia zákona o e-Governmente

Informatizácia VS a tým i územnej samosprávy patrí k strategickým cieľom a národným prioritám. Obce boli povinné si od roku 2014 aktivovať elektronickú schránku, zabezpečiť autorizáciu elektronických dokumentov a postupne elektronizovať výkon VS.

Na úseku *preneseného výkonu štátnej správy by mal elektronizáciu zabezpečovať príslušný kompetentný orgán (ÚSV).*

Na úseku originálnych kompetencií obcí e-Government je zdigitalizovaný, i keď vzhľadom na skutočnosť, že *obce môžu zabezpečovať originálne činnosti, ktoré neboli v projekte zdigitalizované, obec môže požiadať UPV formou všeobecného podania o vytvorenie e-formuláru.*

Súčasťou procesu je i úprava VZN a Smerníc v súlade so zákonom e-Governmente.

Zákon zaviedol inštitút *elektronických schránok, ktoré slúžia ako elektronické úložiská na uchovávanie správ a notifikácií.* Dňom účinnosti zákona majú obce povinnosť zabezpečovať výkon VS elektronicky.

Mesto Levoča v čase kontroly aplikuje zákon v praxi, upravilo interné procesy v oblasti poskytovania elektronických služieb, zazmluvnilo poskytovateľa služieb firmu LOMTEC, preškolilo zamestnancov, prijíma podania a postupne u vybraných druhov agendy aj doručuje rozhodnutia do aktívnych elektronických schránok právnických osôb a fyzických osôb, avšak niektoré činnosti VS (stavebný úrad, školský úrad, správa daní a poplatkov) fungujú v skúšobnom režime a nezabezpečujú služby v plnom rozsahu. Firma LOMTEC k zavádzaným agendám zabezpečuje i zaškolenie zamestnancov.

IOMO

Fyzická osoba má právo sa rozhodnúť, akým spôsobom úkon vykoná. Ak nemá potrebné technické vybavenie alebo skúsenosti, môže *požiadať o asistované elektronické služby prostredníctvom siete integrovaných obslužných miest (ďalej v texte ako IOMO).*

IOMO uľahčuje občanom vybavovanie úradných vecí, ponúka prístup k elektronickým službám štátu na jednom asistovanom mieste. Umožňuje občanom získať výpisy z verejných aj z neverejných IS, úradne skonvertovať dokumenty a listiny alebo využívať ďalšie doplnkové služby. Rozsah poskytovaných elektronických služieb sa bude rozširovať.

Mesto Levoča ako jedna zo zložiek siete IOMO za odplatu (zákonom určený správny poplatok) zabezpečuje asistovanú elektronickú službu na matričnom úrade, systém je funkčný, avšak z dôvodov administratívnej náročnosti využívaný len pre potreby mesta (nap. výpisy z katastra, výpisy z registra trestov pre potreby ŽNFP mesta).

Z dôvodu priblíženia služby občanom je potrebné poskytovanie asistovanej e-služby IOMO rozšíriť i pre verejnosť a vykonávať ju v Klientskom centre Mestského úradu.

Zaručená konverzia

Zaručená konverzia predstavuje prevod dokumentu v listinnej podobe do elektronickej podoby na základe zákona č.305/2013 Z.z., skonvertovaný dokument nadobúda právne účinky ako originál, dokument neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou.

Konverzia sa vykonáva oprávnenou osobou (OVM, notár, advokát, pošta), žiadateľom o službu konverzie môžu byť FO alebo PO. Vzhľadom na účinnosť Vyhlášky č.331/2018 ÚPV o zaručenej konverzii vydal úrad metodické usmernenie.

Mesto Levoča v čase kontroly nemá softvér za vykonávanie zaručenej konverzie a nevykonáva túto činnosť, ktorá je platenou službou. V nadväznosti na povinnosť fyzických osôb aktivovať si elektronickú schránku bude mesto povinné túto službu zabezpečovať.

Elektronické schránky

Mesto zabezpečuje financovanie, personálnu a technickú podporu elektronifikácie služieb VS, využíva IS a vykonáva správu elektronickej a v rozsahu, požadovanom zákonom.

Prístup do elektronickej schránky mesta Levoča majú zákonom a štatútom mesta určené osoby – vedúci oddelení, správca, sekretariát, HK, REGOB.. Do 16.6.2019 podania z elektronickej schránky evidoval do registratúry administrátor, systém nebol integrovaný. Od 17.6.2019 podania z elektronickej schránky mesta sú prostredníctvom integrácie dát, zabezpečovanú LOMTEC automaticky evidované v registratúre.

Mesto Levoča má aktivovanú elektronickej schránku. Slovensko.sk na serveri NDC, ktorá je súčasťou integrovaného IS, prenos dát je zabezpečený automaticky. Mesto si požiadalo o prístup do schránky cez občiansky preukaz štatutára, vydaním certifikátu.

Informatizácia - náklady

Kontrolou bola prehodnotená dokumentácia IT, oddelenia poskytli informácie o využívaných IS, preverenie bezpečnosti ich využívania. Preverenie efektívnosti bolo zamerané na možnosti maximálnych dosiahnutých výsledkov pri zavádzaní informatizácie a elektronizácie pri vynaložených výdavkoch.

Mesto Levoča v roku 2018 vynaložilo na elektronizáciu služieb IT 29 879,- € (výdavky na správu, údržbu a up-date softvérov) a výdavky na materiálové zabezpečenie predstavovali 1 987,- € (PC komponenty, myši, USB...). V nákladoch na IT nie sú zahrnuté platy a odvody zamestnancov a režijné výdavky na ich pracovné pozície. Priemerné výdavky na obyvateľa mesta za rok 2018 bez platov a odvodov predstavujú 2,12 €. Financovanie je nedostatočné.

Priemerné výdavky na obyvateľa obce v SR na IT r.2016 predstavovali 5,40 € ročne.

IT komunikácia v meste Levoča, autorizácia dokumentov

Ekvivalentom autorizácie je zabezpečenie autorizácie elektronickej dokumentov prostredníctvom kvalifikovanej elektronickej pečate (ďalej v texte ako KEP) alebo KEP s mandátnym certifikátom (kvalifikovaný elektronickej podpis, ktorý je ekvivalentom vlastnoručného podpisu, ktorým sa potvrdzujú právne úkony v listinnej podobe).

Elektronizáciu originálnych kompetencií je povinná zabezpečiť každá obec vlastnými IS alebo centrálnou riadenou implementáciou prostredníctvom DCOM-u (informačného systému verejnej správy), ktorý riadi DEUS (záujmové združenie, zriadené MV SR a ZMOS-om), ktorého úlohou je poskytovať obciam technické a programové prostriedky na elektronickej výkon verejnej moci a informatizáciu propagovať.

Obec môže využívať rôzne IS, podporujúce e-Government. Prístup do elektronickej schránky mesta Levoča majú zákonom a štatútom mesta určené osoby – vedúci oddelení a zamestnanci s určenou agendou (správca, sekretariát, HK, REGOB), do 16.6.2019 bol za komunikáciu zodpovedný správca siete a každý, komu boli doručované dokumenty (potrebné vytlačiť a zaevidovať do registratúry) Mesto v tejto oblasti nemalo žiadny softvér.

Od 17.6.2019 prostredníctvom LOMTEC je zabezpečené automatické spracovanie elektronickej doručených dokumentov do registratúry, systém je funkčný.

Mesto Levoča má aktivovanú elektronickej schránku Slovensko.sk na serveri NDC prístup dožiadaný v rámci OP poskytovania služieb občanom, s vydaním certifikátu.

Autorizácia elektronickej dokumentov

Mesto Levoča v čase kontroly disponuje kombináciou zákonných foriem, ktorými zabezpečuje autorizáciu elektronickej dokumentov a má spracovaný bezpečnostný projekt.

Mesto Levoča má vydaný KEP s mandátnym certifikátom. Oprávnenia osôb podpisovať elektronickej dokumenty sú upravené v právach užívateľa v softvéri, ktoré je potrebné vopred nastaviť. Spôsob autorizácie dokumentov je funkčný a využívaný od

17.6.2019. Spracovaný dokument v elektronickej forme referent zasiela vedúcemu, ktorý je oprávnený dokument pečatiť, následne je dokument odosielaný. Vzhľadom na zmenu autorizácie dokumentov je vhodné aktualizovať dispozičné oprávnenia pre zamestnancov úradu. Do 16.6.2019 elektronická autorizácia dokumentov bola zabezpečovaná mandátnym certifikátom na USB kľúči, uschovaným u vedúcej OOaVP.

Integrácia IS

Mesto Levoča má v čase kontroly integrovaný IS napr. prenos údajov na web sídlo, IS podporujúcim e-Government, povinné zverejňovanie na portáli UPVS a iné s cieľom dodržiavať princíp "jedenkrát a dost" (funguje zverejňovanie rozpočtu, zverejňovanie z Korwin do RIS-SAM, REGOB ...)

Kontrolou bolo preverené, že na web stránku mesta okrem povinne zverejňovaných údajov nie je nič prenášané automaticky. Informácie zadáva administrátor IT, napr. aj na elektronickú úradnú tabuľu. Mesto je povinné zverejňovať údaje i na centrálnu **elektronickú tabuľu, na ktorú nemá zriadený ani prístup (CUET.slovensko.sk)**-zverejňovanie je manuálne, pracné, nie je prepojené s elektronickou úradnou tabuľou - ide vlastne o duplicitné zverejňovanie toho istého obsahu.

web stránka mesta

Opatrenie č.311/2018 ÚPV zo dňa 12.11.2018 v § 15 ustanovilo minimálne požiadavky na obsah webového sídla.

Web stránka mesta v čase kontroly je spravovaná dodávateľsky a spĺňa zákonné štandardy. Na webe sú v čase kontroly zverejňované zákonom vyžadované informácie i tie, ktoré nie sú upravené zákonom. Časť obsahu je neaktualizovaná. Na web stránke je zriadená i elektronická úradná tabuľa. Okrem povinného zverejňovania sú všetky údaje na webe zadávané ručne administrátorom siete.

*Mesto Levoča v súčasnosti realizuje **opakované VO služby - zriadenie web stránky.** Okrem povinných náležitostí požiadavkou je, aby si oddelenia a organizácie zverejňovali samy a boli zodpovedné za obsah i aktualizáciu.* Samospráva sa nemôže zapojiť do výzvy na dodávku web stránky (autor musí byť certifikovaným projektovým manažérom s praxou).

Obyvatelia mesta i návštevníci hodnotia obsah web stránky často kriticky. Elektronické služby sa dynamicky vyvíjajú a obyvatelia ich považujú za prioritu a za samozrejmosť považujú aj možnosť komunikácie s obcou elektronicke.

Národný projekt Dátové centrum obcí a miest (DCOM)

MF SR už v roku 2011 v OP Informatizácia spoločnosti malo požiadavku na zriadenie NDC: Dátové centrum obcí a miest (DCOM), ktoré by prispelo k elektronizácii VS na miestnej úrovni a sprístupneniu dátových služieb. DCOM má poskytnúť aplikácie, zabezpečiť integráciu IS, sprostredkuje prístup k elektronickým službám samospráv verejnosti. Projekt zabezpečovalo - DataCentrum elektronizácie územnej samosprávy SR (DEUS).

DCOM je nadrezortný IS, ktorý využíva 75 % obcí, správcom DCOM je DEUS, záujmové združenia založené MF SR a ZMOS. DEUS zabezpečuje obciam nástroje na zabezpečenie výkonu elektronicke, možnosť prevádzkovať elektronicke služby a web portály, infraštruktúry typu "cloud" i technickú podporu.

Mesto Levoča neuzatvorilo zmluvu s DCOM o poskytovaní služieb elektronicke VS.

DCOM vs. LOMTEC

Elektronické služby sú obcami obyvateľom poskytované bezplatne (okrem IOMO).

Mesto Levoča v roku 2017 uzatvorilo zmluvu o zabezpečení elektronicke VS s firmou LOMTEC, s ktorom spolupracuje cca 130 obcí a výhodou oproti DCOM je poskytovanie viac

služieb a nižšia cena (takmer o 1/2 - 0,50 € na obyvateľa). Lomtec postupne aplikuje IT, odstraňuje prevádzkové nedostatky, vykonáva školenie zamestnancov (napr. k registratúre, dane a poplatky ...).

LOMTEC archivuje dáta na serveroch správcu IT v zmysle bezpečnostného projektu. DCOM uchováva dáta na internete alebo inej sieti na virtuálnom CLOUDe (programy uložené na serveroch alebo Internete, používatelia k nim prístupujú pomocou web prehliadača).

Mesto Levoča má na web stránke sprístupnené ESMAO - elektronické služby. Interne je zabezpečený aktív Registratúra, ktorý nie je dostatočne integrovaný s Korwin (konkurenčný boj IT firiem, integrácia zatiaľ nie je kompatibilná), napr. v pri správe daní a poplatkov sú nedostatky, systém je v skúšobnej prevádzke.

I napriek sprístupneniu ESMAO sú elektronické služby občanmi málo využívané, je potrebná edukácia a informovanosť, propagácia v médiách.

Mesto Levoča má spracované:

- aktualizovaný bezpečnostný projekt
- vydaný kvalifikovaný certifikát pre kvalifikovanú elektronickú pečať
- zriadenú e-mailovú schránku pre oznamovanie protispoločenskej činnosti
- kvalitatívny posun v poskytovaní elektronických služieb
- prepojenie na externé zdroje údajov, integrácia so štátnymi registrami
- dodržiavanie princípu "jedenkrát a dosť"
- zabezpečenie organizačnej a procesnej bezpečnosti v nadväznosti na Nariadenie EP a Rady EÚ 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov

Odporúčania z kontroly elektronizácie :

- aktualizovať interné predpisy v súlade so zákonom e-Governmente
- aktualizovať KRIT
- aktualizovať web sídlo

Prehľad používaných IT a IS v meste Levoča

Mesto Levoča na základe zmluvy zriadenú ESMAO a poskytuje IT služby. Elektronickú podateľňu ActiveRegistratura, ktorá nahrádza Memphis Registratúru mesto používa od 17.6.2019 v ostrej prevádzke na základe ZM_149/2018. **Mestskému úradu je možno elektronicky doručiť do schránky typy podaní, prístupné na web stránke mesta.**

Elektronická schránka je jedna pre mesto. Prijatá pošta sa prerozdeľuje elektronicky cez "výpravovňu" a prideli sa záznamom na vybavenie na príslušné oddelenie.

Mesto ku dňu vykonania kontroly zabezpečuje vyše 110 elektronických služieb vo všetkých oblastiach správy (podrobne v Správe z kontroly), vydalo Smernicu o kolobehu elektronickej komunikácie, ktorá upravuje možnosť doručiť rozhodnutia elektronicky prostredníctvom systému ActiveRegistratura .

Predmetom kontroly je i popis stavu využívaných softvérov v štruktúre a funkciách, používaný na jednotlivých oddeleniach (podrobne v Správe z kontroly).

Kontrola bola zameraná na analýzu využívania IT systémov v meste podľa jednotlivých oddelení a útvarov MsÚ.

Nedostatky zistené kontrolou na zlepšenie činnosti:

- právny útvar nedokáže komunikovať s inými OVM (exekútormi, katastrom ani súdmi) elektronicky prostredníctvom elektronickej schránky mesta, komunikáciu a podania zabezpečujú externí právnici elektronicky cez vlastné softvéry a KEP

- *IOMO nie je prístupné verejnosti, služba nie je poskytovaná i keď je zabezpečená a funkčná, zamestnanci boli vyškolení na prácu v systéme OverSi.*
- *register obyvateľov využíva na činnosť viacero počítačov a zabezpečuje spracovanie dát vo viacerých systémoch, postupne zavádzaných bez integrácie databáz, zamestnanec migruje dáta zo systému do systému.*
- *software Úpadca nie je zazmluvnený, pri exekúciách interne medzi právnym útvarom a oddelením správy nie je možnosť sledovať elektronicky dlžníkov a stav exekúcie*
- *v roku 2019 i napriek úsiliu neboli platobné výmery vyhotovené a zasielané elektronicky, na výmere pribudol QR kód.*

Ako vyplýva zo Správy, mesto Levoča vykonáva elektronizáciu v rozsahu zákona zabezpečuje vydávanie rozhodnutí v elektronickej forme. Agendu zavádza s miernym časovým posunom, postupne, po zaškolení zamestnancov a priebežne zapracúva pripomienky a postupy na zjednotenie a zrýchlenie výkonu VS.

O výsledku kontroly je v súlade s § 20 ods.4 písm. d/ zákona č.357/2015 Z.z. vypracovaná **Správa z kontroly HK/ 21927/2019** vzhľadom na skutočnosť, že komplexnou kontrolou **neboli zistené závažné nedostatky**, ktoré by vykazovali znaky porušenia právnych predpisov, VZN mesta alebo interných zdokumentovaných postupov. V zmysle § 22 ods. 6 je finančná kontrola skončená dňom zaslania správy povinnej osobe, správa bola doručená prednostovi Mestského úradu v Levoči, Mgr. Nikolajovi Kučkovi.

PKČ I/2019/B/ 6 - Závazky a benefity z členských vzťahov

Kontrola bola vykonaná na základe PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly č.j. HK/4177/2019 zo dňa 26.2.2019.

Cieľom kontroly bola kontrola čerpania výdavkov z rozpočtu mesta za členské poplatky v organizáciách, podporujúcich zastupovanie mesta a benefity plynúce z týchto vzťahov

Ku kontrole boli vyžiadané účtovné doklady a záznamy, rozpočet.

I. Kontrolné zistenia

1. Členské poplatky ako oprávnený výdavok jednotky územnej samosprávy

Postavenie obce, jej riadenie a chod upravuje zákon č.369/1990 Zb.. Systém financovania obcí, rozpočtové pravidlá sú upravené v zákone č.583/2004 Z.z. a zákone č.523/2004 Z.z., účtovníctvo je upravené v zákone č.431/2002 Z.z. a Opatreniach MF SR.

Zákon č.583/2004 Z.z. v § 7 ods.5 - výdavky rozpočtu - ustanovuje, že ak obec spolupracuje na základe zmluvy o zriadení združenia obcí podľa § 20 a 20a) zákona o obecnom zriadení môže použiť rozpočtové prostriedky na úhradu členského príspevku.

Vstup mesta do členského vzťahu v záujmových združeniach, ktorých členom je mesto v zastúpení štatutárom schvaľuje UMZ. Levoča je členom ZMOS-u, Únie miest SR a MAS LEV akčnej skupiny.

Členské vzťahy v záujmových združeniach, sektorovo viazané na odbornosť zamestnancov (prednosta, ekonóm, kontrolór) vznikajú prihlásením zamestnanca do združenia a zaplatením členského príspevku. Na činnosti sa zúčastňuje konkrétne odborný zamestnanec, výhradne v súvislosti s výkonom povolania. Zamestnanci mesta Levoča sú členmi Asociácie prednostov úradov miestnej samosprávy, Asociácie komunálnych ekonómov SR, Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí SR.

a) Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS)

ZMOS je dobrovoľné, záujmové, na politických stranách nezávislé združenie miest a obcí SR so sídlom v Bratislave. Cieľom združenia je obhajovať spoločné záujmy a práva

miest a obcí vo vzťahu k EÚ, NR SR, vláde SR, predkladať návrhy na riešenie problémov územnej samosprávy, zjednocovať postup členských miest a obcí pri vykonávaní zverených úloh, zastupovať územnú samosprávu v medzinárodných organizáciách.

Zástupca miest a obcí má právom uzatvárať kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa v mene členských miest a obcí a nimi zriadených rozpočtových a príspevkových organizácií, navrhuje zastúpenie územnej samosprávy v OVM, plní koordinačnú, iniciatívnu, vzdelávaciu, projektovú a metodicko-informačnú funkciu.

Členom sa stáva obec, v ktorej boli zvolené samosprávne orgány zaevidovaním prihlášky člena, schválenej UMZ. Člena zastupuje v združení štatutár. *Členstvo zaniká dňom doručenia UMZ o vystúpení zo združenia* alebo rozhodnutím združenia o zániku členstva pre neplnenie povinností. Nezaplatením členského príspevku zaniká členstvo do 60 dní po termíne splatnosti.

ZMOS má celkom registrovaných 2 886 členov, z toho v Prešovskom kraji 622 miest obcí, v roku 2018 je členom i mesto Levoča.

Člen združenia je povinný dodržiavať stanovy, platiť členský príspevok do 30.4. príslušného kalendárneho roka vo výške 0,14 € na obyvateľa, ktorý sa upravuje o mieru inflácie. *Na rok 2018 je príspevok určený vo výške 0,165 € na 1 obyvateľa, pre mesto Levoča predstavuje 2 472,10 €.*

Viacere slovenské mestá (i Levoča) vyjadrujú nespokojnosť s fungovaním ZMOS-u, ktoré sa sústreďuje na riešenie problémov menších obcí. Dôvodom na vystúpenie je neochota reformovať štruktúry ZMOSu so silným vplyvom obce, nezohľadňovanie špecifik miest, neriešenie dopadov zmien zákonov na mestá a ich rozpočet, neochota pripraviť a presadiť komunálnu reformu a priniesť zásadné zmeny v územnej samospráve.

Alternatívou k ZMOSu je Únia miest Slovenska. Mesto Levoča nemá uhradený členský poplatok, v roku 2018 a 2019 sa nezúčastňovalo na činnosti ZMOS-u.

V roku 2018 na Sneme ZMOS-u sa konali voľby a došlo k zmene v zložení orgánov združenia s cieľom reformovať združenie.

b) Únia miest Slovenska

Únia je dobrovoľným záujmovým združením miest SR so sídlom v Bratislave, založená v roku 1994, *má 39 členov. Mesto Levoča je riadnym členom Únie miest SR.*

Predmetom činnosti Únie je chrániť práva a záujmy miest vo vzťahu k zákonodarnej a výkonnej štátnej moci, prezentovať mestá ako centrá regiónov, poskytovať poradenskú, informačnú službu a koordináciu aktivít komunálnej politiky. Riadne členstvo vzniká podaním prihlášky, schválenej UMZ. Členské mestá sú povinné v zmysle Stanov čl. V. uhradiť vstupný vklad riadneho člena 100,- €.

Ročný členský príspevok vo výške 0,033 € na 1 obyvateľa bol valorizovaný na výšku 0,13 € a mesto 2.2.2018 uhradilo príspevok združeniu vo výške 1 889,29 € a v roku 2019 príspevok vo výške 1 880,45 €. Štatutárny zástupca mesta sa zúčastňuje zasadnutí ÚNIE.

Únia v roku 2018 organizovala podujatia:

- 5/2018 medzinárodná konferencia „Udržateľné mestá – nové výzvy a príležitosti“
- 10/2018 odborná konferencia
- 12/2018 konferencia ÚVO

c) Asociácia prednostov úradov miestnej samosprávy v SR

APUMS vznikla v roku 1992 na základe zákona č.83/1990 Zb. ako dobrovoľná, nezávislá organizácia prednostov úradov miest a obcí SR so sídlom v Martine, *združuje 162 členov.* Predmetom činnosti je podpora a ochrana záujmov obcí a jej členov. *Ročný členský príspevok je 150,- €.*

V roku 2018 Levoču v organizácii zastupovala prednostka Mestského úradu:

- 1/2018 manažérske vzdelávanie prednostov zamerané na motiváciu a budovanie tímov
- 3/2018 Snem APÚMS spojený s odbornou konferenciou
- 8/2018 študijný pobyt tajomníkov z ČR spojený s návštevou spišských miest

d) Asociácia komunálnych ekonómov SR

AKE SR so sídlom v Lučenci vznikla na základe zákona č.83/1990 Zb. a zastupuje ju 185 obecných ekonómov. AKE SR je dobrovoľnou organizáciou odborníkov finančnej a daňovej politiky, rozpočtovania, finančného hospodárenia, nakladania s majetkom v komunálnej sfére. Členstvo vzniká podaním prihlášky a zaplatením členského príspevku. *Mesto v roku 2018 uhradilo členský príspevok vo výške 120,- €.* V roku 2018 sa zasadnutí AKE SR zúčastňovala vedúca finančného oddelenia, závery z odborných rokovaní boli prejednávané aj na úrovni mesta.

e) Združenie hlavných kontrolórov miest a obcí SR

ZHK SR, založené v roku 1994 v súlade so zákonom č.83/1990 Zb. je dobrovoľným, nepolitickým združením kontrolórov a zamestnancov kontroly miest a obcí SR so sídlom v Liptovskej Tepličke a zastupuje 286 komunálnych HK miest a obcí.

ZHK SR vedie členov k profesionalite s cieľom zabezpečiť efektívny výkon kontroly.

Základným organizačným článkom je regionálna sekcia. Členstvo vzniká podaním prihlášky a zaplatením členského príspevku. *Mesto Levoča platí každoročne členský príspevok vo výške 50,- €.*

MV SR v roku 2018 v koordinácii s HK spracovalo Analýzu fungovania vnútornej kontroly v miestnej samospráve - v ktorom uvádza členské poplatky ako oprávnený výdavok na kontrolnú činnosť.

MFSR sprístupnilo výkazníctvo RIS-SAM HK na vykonávanie agendy.

Činnosti v ZHK SR sa zúčastňuje HK mesta, ktorá je vedúcou Regionálnej Tatransko-Spišskej sekcie ZHK a zamestnanec ÚHK mesta Levoča.

V roku 2018 boli zasadnutia TS RS ZHK SR:

- 8.-9.3.2018 v Levočskej Doline - zmeny zákonov , zapojenie HK do projektu Efektívna verejná . *Náklady boli hradené z členských príspevkov ZHK SR.*
- 3.-4.10.2018 v Lesnici, rozdelenie sekcie na TS RS a Ľubovniansko-Magurskú RS *Náklady boli hradené z členských príspevkov ZHK SR.*
- 5.12.2018 v Poprade zasadnutie TS RS - vzdelávanie o odmeňovaní i pre RO, PO. *Náklady boli hradené z členských príspevkov ZHK SR.*
- 23.10.2018 XXV. Snem ZHK, zapojenie do projektu Efektívna verejná správa, zapojenie do procesu MV SR Analýzy vnútornej kontroly v územnej samospráve *Náklady na Snem ZHK boli hradené z členských príspevkov ZHK SR.*

f) MAS LEV

Finančná analýza za roky 2012 - 2015 je podrobne v Správe z kontroly.

OZ MAS LEV, o.z. so sídlom v Levoči, vzniklo v roku 2008 podľa zákona č.83/1990 Zb.. Realizuje činnosť na území s rozlohou 327,91 km², ktoré obýva 31 017 obyvateľov v 2 mestách a 28 obciach. MAS LEV dobrovoľne združuje obce, fyzické a právnické osoby a organizácie neziskového sektoru a jej členovia sú zaradení v 3 akčných skupinách.

MAS LEV je zameraná na využívanie zdrojov územia na rozvoj a spoločné ciele (zvyšovanie vzdelania, marketingu, podpora remesiel, poľnohospodárstva, cestovného ruchu).

Činnosť o.z. sa riadi Štatútom, zapojených 31 územných celkov regiónu Levoča. MAS LEV má na svojej web stránke zverejnené výročné správy za obdobie 2007-2014.

Mesto Levoča má v MAS LEV o.z. limitované hlasovacie práva člena združenia a ako leader regiónu v akčnej skupine je povinné solidárne participovať na činnosti. Mesto

z projektov MAS LEV o.z. získalo investície za 239 170,40 € a za sledované obdobie 2012 – 2019 participovalo na činnosti formou priamych platieb - úhrady členského príspevku a spolufinancovania projektov sumou celkom 84 994,82 €, čo tvorí 35,53 % z celkového objemu získaných investícií.

Od roku 2015 mesto nerealizovalo žiadny projekt prostredníctvom MAS LEV, v súčasnosti je prispievateľom na činnosť, bez benefitov pre mesto a jeho obyvateľov.

Na programovacie obdobie rokov 2014 – 2020 predložilo o.z. na PPA Záverečnú správu a Výzvy na predkladanie ŽoNFP a vo vzťahu k IROP predložilo na riadiaci orgán Protokoly o výbere ŽoNFP . Na základe posúdenia projektov PPA MAS LEV o.z. výzvy zrušilo z dôvodu vykonávania finančného auditu, konania o neoprávnených výdavkoch a najmä a z dôvodu nezájmu obcí o projekty s nízkou spoluúčasťou v oblasti zamestnanosti a z dôvodu ich udržateľnosti.

II. Záver z kontroly

O výsledku kontroly je v súlade s § 20 ods.4 písm. d/ zákona č.357/2015 Z.z. vypracovaná **Správa z kontroly HK/21926/2019 zo dňa 12.6.2019** vzhľadom na skutočnosť, že kontrolou **neboli zistené závažné nedostatky**, ktoré by vykazovali znaky porušenia právnych predpisov, VZN mesta alebo interných zdokumentovaných postupov.

V zmysle § 22 ods. 6 je finančná kontrola skončená dňom zaslania správy povinnej osobe. Správa bola doručená prednostovi Mestského úradu v Levoči, Mgr. Nikolajovi Kučkovi.

PKČ I/2019/B/7 a) - Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a VZN mesta pri správe, vyrubovaní a vymáhaní dane z nehnuteľností (DzNh) podnikateľských subjektov na území mesta Levoča

Kontrola bola vykonaná podľa PKČ na rok 2019 a Oznámenia o začatí kontroly č.j. HK/29/2019 zo dňa 14.1.2019.

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie zákonov a VZN pri správe, vyrubovaní a vymáhaní DzNh podnikateľských subjektov v meste podľa zákona č. 563/2009 Z.z. a zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p.

I. Kontrolné zistenia

1. Daň z nehnuteľností (DzNh)

DzNh predstavuje nástroj obce na získavanie vlastných daňových príjmov na rozvoj, obce sú splnomocnené zákonom vo VZN modulovať sadzby dane a príjem zahrnúť do rozpočtu.

DzNh je environmentálnou daňou za zaťaženie územia - zastavaním, hlukom a pod., mala by byť naviazaná na počet nehnuteľností daňovníka. SR nemá cenové mapy nehnuteľností. Obce a ZMOS nepripomienkujú zákon, MF SR nepripravuje jeho zmenu a kompetenciu určovať výšku sadzieb DzNh prenecháva obciam.

Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska iniciovala vznik cenových máp (poskytla Datalanu) a zapisovanie ceny nehnuteľnosti do katastra.

Občanov zaujíma verejný priestor a jeho využívanie. Majetková daň je naviazaná na financovanie rozvoja územia obce. DzNh je daňovo uznaným nákladom daňovníka.

Medziročne v roku 2019 došlo v SR k zvýšeniu DzNh priemerne o 15 %, sadzby sú nízke, na čo poukazuje MMF i EK. V rámci krajín OECD sme poslední pri výbere DzNh (OECD 2 % HDP, SR 0,50 % HDP), v EÚ silnie tlak na zvyšovanie majetkových daní.

Obce neriešia MDaP komplexne, **správca nepripomienkuje zákon i keď disponuje poznatkami z praxe**. Výdavky na daňové konanie rastú (platy, softvéry). Obce nemajú

záujem zaťažiť daňovníkov majetkovými daňami a daňovníci nie sú ochotní platiť dane. Ak dochádza k zmene, sú zaťažení podnikatelia (napr. v Levoči v roku 2016 z 2,052 €/1m² na 2,808 €/1 m²), daň za stavby na bývanie sú nízke. Od roku 2004 do roku 2018 vzrástli v SR dane zo stavieb o 119,71 %, dane zo stavieb na podnikanie až o 295,73 %.

Mesto Levoča má príjmy z daní z majetku smerované na krytie výdavkov komunálnych služieb. Príjmy sú nízke, bežné výdavky sú dofinancované z podielových daní, čo je dlhodobo neudržateľné.

V meste Levoča došlo k úprave MDaP k 1.1.2013 (prijatím VZN č.18/2012) a 1.1.2016 (prijatím VZN č.20/2015), MDaP boli „valorizované“ ale nedosiahli ani priemer SR, zvýšením sadzieb došlo v roku 2016 medziročne k nárastu príjmov o 73 tis. €.

V období 2016–2019 nedošlo v meste k zmene VZN, prostredia, rastu počtu daňovníkov ani zvýšeniu daňových príjmov, rast príjmov bol spôsobený vymáhaním pohľadávok.

Porovnanie výberu MDaP na obyvateľa je v Správe o hospodárení na str.22. - priemer MDaP SR je 103,79 € - v meste Levoča 61,62 €. Ukazovateľ vyjadruje daňovú silu mesta, na výšku MDaP majú vplyv nízke sadzby a nedostatočné podnikateľské prostredie, čo spôsobuje **výpadok vlastných daňových príjmov oproti priemeru SR 624 tis.€ ročne**. Ukazovateľ vyjadruje priestor na medziročné zvyšovanie DzNh.

Vzhľadom na geografické, demografické a hospodárske pomery je potrebné **zaoberať sa problematikou DzNh**, informovať o plánoch rozvoja, prijať koncepciu naplňania príjmov, určiť priority získavania vlastných daňových príjmov a z nich kryť rozvoj mesta.

Mesto ako regionálne centrum CR a pamiatok UNESCO vytvára podmienky na rozvoj turizmu a táto pridaná hodnota by mala byť braná na zreteľ pri určovaní sadzby DzNh.

DzNh je majetkovou daňou, jej výška sa premieta do renty užívania nehnuteľnosti. Mesto disponuje vlastným majetkom (napr. LMLs.r.o., VŠNP Levoča a.s.), príjmy z nájmu by mali byť zdrojom príjmu mesta. **Kalkulácia ceny nájmu by mala obsahovať okrem iných položiek i predpokladanú výšku „ušlej miestnej dane“.**

Obce pri zvyšovaní DzNh zaťažujú podnikateľov, pri zvyšovaní je potrebné prihliadať na počet daňovníkov, daňovú silu, zamestnanosť a benefity do rozvoja mesta.

Predmetom kontroly bolo preverenie spisov DzNh určených na podnikanie, analýza nedostatkov a návrh odporúčaní na ich odstránenie.

V meste Levoča je vzhľadom na nízky výber DzNh potrebné venovať pozornosť koncepcii rozvoja mesta a prijať opatrenia na zabezpečenie vlastných daňových príjmov, napr. zvyšovať DzNh „z luxusu“, valorizovať MDaP a dodržiavať zásady daňového konania.

2. Rozsah kontrolnej činnosti HK na úseku MDaP

HK predstavuje legálnu kontrolu zákonnosti, hospodárnosti a efektívnosti v meste, ustanovenú v zákone o obecnom zriadení, ktorá sa vzťahuje na dodržiavanie zákonov, VZN, Smerníc a pod.. Podľa § 27 ods.1 zákona je správnym orgánom obec, za ktorú koná starosta. Podľa § 18d, ods.3 zákona sa činnosť HK nevzťahuje na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo o povinnostiach právnických osôb alebo fyzických osôb rozhoduje obec v správnom konaní, čím je aj **daňové konanie podľa daňového poriadku**.

HK vykonáva činnosť podľa zákona č.357/2015 Z.z. a pravidiel kontrolnej činnosti a na účely tohto zákona nevystupuje ako správny orgán. **Proces kontroly nie je správnym konaním, predstavuje administratívny výkon**, zameraný na hospodárenie s verejnými zdrojmi. Kontrolovaný subjekt je na základe zistení z kontroly povinný prijať opatrenia, ktoré by z vlastného podnetu nemal záujem vykonať.

Kontrola HK podlieha úrad, RO a PO zriadené obcou, právnické osoby v ktorých má obec majetkovú účasť a iné osoby nakladajúce s majetkom obce, fyzické osoby a právnické osoby, ktorým boli poskytnuté dotácie z rozpočtu obce.

Kontrolná pôsobnosť HK vo veci daňového konania, realizovaného v súlade s daňovým poriadkom, v ktorom by bol subjektom kontroly priamo daňovník je zákonom vylúčená. HK na úseku MDaP je splnomocnený konať voči správcovi dane, t.j. mestu a kontrolovať proces zisťovania a vyrubovania miestnych daní, evidovanie úhrad, vymáhanie pohľadávok.

Ako vyplýva z dikcie zákona, HK nie je osobou oprávnenou vykonávať kontrolu na úseku MDaP za DzNh na účely podnikania, kde by bol kontrolovaným subjektom priamo daňovník. Takúto kontrolu v zmysle daňového poriadku môže vykonať iba správca dane.

3. DzNh podnikateľských subjektov v meste Levoča

Správca MDaP sa spravuje zákonom o MDaP, procesne koná podľa daňového poriadku a VZN mesta č.20/2015, s podporou softvéru Korwin.

Kontrolou boli preverené vybrané subjekty, dodržiavanie zákonov a VZN mesta pri priznávaní, vyrubení, správe a vymáhaní DzNh od podnikateľov. Ku kontrole DzNh boli vyžiadané doklady: evidencia predpisu, úhrady, daňové priznania, stav pohľadávok.

Ako vyplýva zo zákonov, HK je oprávnený vykonať finančnú kontrolu voči postupu správcu dane pri vyrubovaní a vymáhaní úhrad na DzNh využívané na účely podnikania.

4. Daňové konanie pri vyrubovaní miestnych daní a poplatkov mestom Levoča

Správca vykonáva správu MDaP na základe **zákona č.563/2009 Z. z. daňový poriadok.**

Správcom MDaP je obec, ktorá je povinná postupovať podľa zákona a zásad správneho konania, upravených v § 3 zákona, v **§ 36 pojednáva o vyhľadávacej činnosti**, ktorá je formou miestneho zisťovania a spočíva vo vyhľadávaní dôkazov, preverovaní a zisťovaní skutočností potrebných na účely správy daní (vyhľadávať neregistrované subjekty, zisťovať rozhodujúce skutočnosti pre správne vyrubenie dane a vymáhanie daňového nedoplatku).

Správca dane sa preukazuje oprávnením na vykonanie miestneho zisťovania, o ktorom vyhotoví zápisnicu (ak sa zisťovania daňovník nezúčastní, spíše úradný záznam). Správca má právo na neobmedzený prístup na pozemky, do budov, k účtovným záznamom, aj ak ide o byt, používaný na podnikanie. Daňovník je povinný poskytnúť správcovi pri potrebnej pomoci a súčinnosti. **Kontrolou bolo zistené, že správca dane v tejto zákonom prípustnej forme miestne zisťovanie nevykonáva z dôvodu jeho administratívnej náročnosti.**

Predpis DzNh sa realizuje registráciou daňovníka, doručením daňového priznania, ktorým sa daň zisťuje. Správca dane MDaP daňovníkovi vyrubuje doručením platobného výmeru. **MDaP ani sankciu za omeškanie platby nie je možné daňovníkovi odpustiť, daňový poriadok neupravuje takúto možnosť.**

Proti rozhodnutiu obce, ktorým je MDaP vyrubený sa možno odvolať. Rozhodnutie v odvolacom konaní je konečné a nemožno sa proti nemu odvolať. Odvolacím orgánom II. stupňa vo veci preskúmania vydaného platobného výmeru na MDaP je vecne a miestne príslušný úrad Finančnej správy (daňový úrad).

Správa MDaP je náročná na administratívno-správne i personálno-technické zabezpečenie, má daňovým poriadkom určený proces, (v súčasnosti prebieha elektronizácia).

Kontrolou bolo preverené, že len správca dane (t.j.obec) je daňovým poriadkom splnomocnená konať a daňovníkovi môže vyrubiť DzNh, konanie môže začať aj z vlastného podnetu.

4. Zákon č.582/2004 Z.z. a jeho aplikácia v podmienkach mesta

Zákon umožňuje obci VZN určiť MDaP. Výšku sadzieb s účinnosťou od 1.1.2016 ustanovilo mesto VZN č.20/2015, ktoré je účinné v čase kontroly. Obec môže VZN určiť zníženie DzNh podľa § 17, ods. 2 a ods.3 a upraviť vekovú hranicu uvedenú v zákone.

Zákon upravuje hmotnoprávne inštitúty, minimá ročných sadzieb a maximá rozpätia sadzieb, upravuje druhy dane - z pozemkov, stavieb, z bytov a nebytových priestorov a určuje nehnuteľnosti oslobodené od DzNh.

Mesto Levoča na úseku určenia MDaP postupuje podľa zákona č.582/2004 Z.z. a VZN mesta č.20/2015.

5. Pripomienky ZMOS-u k zákonu

ZMOS vypracoval v roku 2016 požiadavky k úprave zákona č.582/2004 Z.z., ktoré postúpilo MF SR: - obmedziť klasifikáciu lesných pozemkov ktoré nie sú predmetom DzNh, upraviť násobok najnižšej a najvyššej dane z pozemkov, vyrubiť daň z pozemkov vlastníkovi ak nájomca zanikol a daň nebola vymožená, určiť na pozemky IVB vyššiu sadzbu z dôvodu urýchlenia výstavby, zdaňovať podzemné podlažia, určiť jednotný príplatok za podlažie (sú rôzne), zaťažiť zdaňovanie „opustených“ stavieb, doplniť definíciu stavby podľa stavebného zákona, viazať daňovú úľavu na trvalý pobyt, predĺžiť lehoty na podanie priznania (dedenie, vydraženie), doručovanie platobných výmerov, povinnosť oznamovať vstup daňovníka do konkurzu a bankrotu, návrh zvýšiť na 30-40 násobok sadzbu dane zo stavieb - zosúladienie len na 10-násobok do roku 2024 je pre obce likvidačné.

Požiadavky neboli akceptované MF SR. Obce zákon nepripomienkujú, nechcú zvyšovať MDaP obyvateľom, čím sa zákonodarca zaoberá osobitne v prechodných ustanoveniach (zosúladienie násobkov dane do roku 2024).

HK odporúča zástupcom mesta a správkyni dane pripomienkovať zákon o MDaP na zasadnutiach (ZMOS, Únia miest, MF SR).

6. Daň z pozemkov slúžiacich na podnikanie podľa zákona a VZN č.20/2015

Zákon ani VZN neupravujú daň z pozemkov slúžiacich na podnikanie. Určuje, kto je daňovníkom dane z pozemkov (vlastník, správca, nájomca), ak ho nemožno určiť, je ním osoba, ktorá pozemok užíva. Predmetom dane nie sú pozemky, zastavané stavbami (sú predmetom dane zo stavieb), pozemky, na ktorých sú komunikácie, dráhy a pozemky podľa § 10 ods.3 (byty, priehrady, vodovody a iné).

Na zaradenie pozemku do príslušnej skupiny je určujúce zaradenie pozemku podľa katastra. Na zaradenie lesného pozemku je určujúci program starostlivosti o lesy. Stavebný pozemok tvoria parcely uvedené v stavebnom povolení.

Zákon v § 6 ods.7 ustanovuje, že **časti zastavaných plôch a nádvorí, ktoré nie sú stavbami sa považujú za pozemky – zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy** (stavbou je objekt s jedno alebo viac nadzemnými alebo podzemnými podlažiami, spojenými so zemou pevným základom alebo ukotvené pilótami).

Zákon nerozlišuje pozemky využívané na účely podnikania, a neumožňuje správcovi inak určiť zdaňovanie pozemkov na podnikanie. **Správca dane nevedie** v programe Korwin databázu **dane z pozemkov, využívaných na podnikanie a nevedie kategóriu daňovníkov – právnických osôb,** nedisponuje údajmi a **nevie zistiť výšku príjmu z dane z pozemkov, využívaných na podnikanie.** Predmetné je možno zistiť len manuálnym prešetrením súborov z programu Korwin.

Mesto Levoča v § 2 VZN mesta č.20/2015 ustanovilo základ dane pre pozemky:

- pre ornú pôdu 0,2028 €/1 m², TTP 0,0222 €/1 m² (príloha č.1 zákona)
- záhrady, zastavané plochy a nádvoria 2,65 €/1 m², stavebné pozemky 26,55 €/1 m² (príloha č.2 zákona)
- hodnotu lesných pozemkov (hospodárske lesy), rybníky 0,30 €/1 m²
- v k.ú. Závada určil hodnotu za ornú pôdu a ovocné sady 0,1014 €/1 m² výmery

Mesto Levoča VZN č.20/2015 ustanovilo ročnú sadzbu dane z pozemkov. Zákon ustanovuje výšku ročnej sadzby dane z pozemkov 0,25 % základu dane, správca ju môže VZN v obci alebo jej časti znížiť alebo zvýšiť alebo ustanoviť pre pozemky rôzne. **Zákon určuje okrem minimálnych limitov i daňový strop**, pre určené pozemky **ročná sadzba nesmie presiahnuť 5-násobok najnižšej ročnej sadzby** dane z pozemkov, ustanovenej správcom dane, pre mesto je určujúca najnižšia sadzba v % za stavebné pozemky.

HK vykonal analýzu dane z pozemkov (podrobná tabuľka v Správe z kontroly).

7. Sadzba dane z pozemkov na podnikanie v meste Levoča

V meste Levoča majú **sídla a prevádzky podnikateľské subjekty**, ktoré užívajú pozemky - zastavané plochy, nádvoria a ostatné plochy na účely podnikania v oblasti stavebníctva, dopravy, parkovania a skladovania:

- Lidl výmera 5 301 m² zastavanej plochy úhrada dane z pozemku 159,86 € ročne
- Billa výmera 2 947 m²/88,88 € ročne
- GPU výmera 4 117 m²/124,16 € ročne
- ŽS SR výmera 9 315 m²/280,92 € ročne
- Shell výmera 2 440 m²/73,59 € ročne
- Slovnaft 4 507m² výmera/135,93 € ročne

a ďalšie - Europrojekt Delta, Finex, KIS, Šuňavský, Bigoš, Stavebná prevádzkareň, LML, COOP a iné). Možnosť určiť osobitne daň z pozemkov, využívaných na podnikanie zákon neupravuje. Podnikateľské činnosti skladovanie, parkovanie, autoservisy, skládky odpadov, dreva, kovov zaťažujú územie i obyvateľov hlukom, prachom alebo bariérom „smogom“.

Kontrolou boli **preverené i výrubu dane z tohto druhu pozemku od fyzických osôb – občanov**, ktorí užívajú a zdaňujú maximálne do 1 000 m², prevažná časť do 300 m² a ročná daň za parkoviská, prístupy do garáže, terasy sa pohybuje do 3,- €/100 m² zastavanej plochy.

V § 6 odst.7 zákon č.582/2004 Z.z. určuje , že časti plôch a nádvorí zastavaných stavbami podľa § 43 stavebného zákona (inžinierske stavby napr. parkoviská) nie sú stavbami podľa § 10 ods.2 zákona a **považujú sa za pozemky podľa § 6 ods.1 písm.c) zákona** (zastavané plochy a nádvoria). Zdaňovaním pozemkov, slúžiacich na podnikanie dochádza k zvýhodneniu podnikateľov, ktorých produkcia je vhodná na voľné skladovanie oproti tým, ktorí podnikajú v stavbách a platia daň zo stavieb na podnikanie v nepomerne vyššej sume (sklady stavebnín, kovošrot a pod.).

Na riešenie nedokonalosti zákona a spoplatnenie pozemkov využívaných na podnikanie je potrebné **prijat' opatrenia:** - prelustrovať daňovníkov za druh pozemkov zastavané plochy a nádvoria, preveriť účel ich využitia a upraviť výšku sadzby dane v tomto druhu pozemkov.

Obdobne je potrebné postupovať i pri rybníkoch a lesných pozemkoch, na ktorých hospodária daňovníci za účelom podnikania (pozemkové spoločenstvá, firmy a pod.).

*HK odporúča **prijat' opatrenie na úseku dane z pozemkov za druh zastavané plochy a nádvoria, lesné pozemky a rybníky, využívané na účely podnikania a uraviť VZN mesta.***

8. Využívanie a zdaňovanie lesných pozemkov vo vlastníctve mesta

Na zaradenie lesného pozemku je určujúci program starostlivosti o lesy, zákon účelovo zdaňuje iba hospodárske lesy.

Mesto **Levoča vlastní lesné pozemky**, ktoré majú prenajaté LML,s.r.o. o výmere **6 360 ha**. Nájomné v roku 2018 predstavovalo 118 tis.€, dividendy 12,5 tis.€. Za hospodárske lesy by DZNh bola cca 90 tis. €, v prípade znaleckého posudku o 1/3 nižšia.

Mesto je povinné majetok zveľaďovať, užívať a v nezmenšenej miere zachovávať budúcim generáciám. Hospodáreniu v LML sa venuje pozornosť, v roku 2017 bol audit NKÚ.

HK odporúča prijať "rozpočtové pravidlo", aby príjmy LML boli zdrojom financovania kapitálových výdavkov na rozvoj mesta, ochranu ŽP a nemožno ich použiť na bežné výdavky.

9. Daň zo stavieb v zmysle zákona č.582/2004 Z.z. a VZN mesta č.20/2015

a) Definícia stavby podľa stavebného zákona

Stavbu definuje stavebný zákon (Smernica č.89/106/EHS) ako „pevné spojenie so zemou. Zákon člení stavby na pozemné (budovy na ochranu ľudí, zvierat, vecí - musia mať strechu) a inžinierske (napr. cesty, EEN, parky, skládky a pod.). Pozemné stavby členíme na bytové (byty) a nebytové budovy (napr. hotely, garáže, priemyselné, školstvo, sociálne zariadenia, šport, náboženské a iné). Budovy na rôzne účely rozlišujeme podľa hlavného účelu určenia.

Stavby sú zapisované do katastra nehnuteľnosti na základe kolaudačného rozhodnutia, pridelenia súpisného čísla a GP plánu s určením kódu a účelu využitia. Vlastník je povinný zmenu účelu využitia stavby vykonať v súlade so stavebným zákonom.

Kontrolou bolo zistené, že vlastníci stavieb nevykonávajú zmenu účelu využitia stavby v súlade o zákonom, čo má dopad na evidenciu v katastri a zaradenie stavby na DzNh.

b) Definícia stavby podľa zákona o miestnych daniach a poplatkoch

Predmet DzNh zo stavieb určuje zákon. Pre zaradenie stavby **je rozhodujúci účel využitia k 1.1.zdaňovacieho obdobia**, bez ohľadu, či sa prenajíma alebo ju využíva vlastník.

V praxi dochádza k nejednoznačnému zaradeniu stavby (napr. garáž na podnikanie, chata na ubytovanie a iné), potrebné je zistiť skutočný účel využitia a daň vyrubiť podľa výmery a sadzby, určenej VZN. Zaradenie vykonáva daňovník v daňovom priznaní, správca vychádza z údajov v priznaní, v prípade pochybnosti, správca postupuje podľa daňového poriadku.

Správca dane zaradí stavby do sadzby dane podľa účelu, priznaného v priznaní, i keď stavba slúži na iný účel alebo podnikanie a zmena v katastri nebola vykonaná.

Kontrolou HK bolo za pomoci dôkazných prostriedkov s dopadom na výšku DzNh dokázané, že daňovníkom preukázané skutočnosti, uvedené v daňovom priznaní sú v rozpore s právnou skutočnosť, čo má zásadný vplyv na výšku DzNh napr.živnostenský register, obchodný register, registre (MS SR, VÚC) alebo oznámenia obci o prevádzkovom čase.

c) Účel využitia stavby – Pokyn FS SR, výklad pojmov

DR SR vydalo v roku 2010 Pokyn k zaraďovaniu stavieb do predmetu dane zo stavieb (druhovo členené podľa účelu využitia). Na zdaňovanie nemá vplyv, že sa stavba prestala užívať. Zákon upravuje i DzNh zo stavieb, slúžiacich na viaceré účely, (podrobne v Správe).

HK odporúča správcovi dane preveriť v spisoch zaradenie stavieb do kategórie – ostatné stavby - úrady. Kontrolou bolo zistené, že na základe nesprávneho výkladu zákona sú stavby, slúžiace na iné ako živnostenské podnikanie zaradené ako ostatné stavby, napr. úrady.

10. VZN mesta č. 20/2015

Mesto rozhoduje vo veciach MDaP a vykonáva ich správu. Zákon umožňuje obciam získavať daňové príjmy a zároveň poskytuje obyvateľom možnosť pripomenkovať ich výšku - návrhy VZN. Mesto VZN určuje výšku ročnej sadzby dane zo stavieb. **Správca dane môže určiť zákonom určenú miestnu daň podľa pomôcok** v prípade, ak si subjekt nespĺní zákonom uložené povinnosti.

Mesto Levoča od 1.1.2016 prijalo VZN mesta č.20/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Predmetom DzNh sú pozemky a stavby evidované v katastri, v členení podľa účelu využitia. Základom dane je výmera nehnuteľností v m², v prípade pozemku vynásobená hodnotou pôdy. Výnos z dane plynie do rozpočtu mesta na obnovu územia s cieľom chrániť poľnohospodársky a lesný pôdny fond pred rozširovaním urbanizácie. **Správca dane VZN určil oslobodenie od dane** (napr. cintoríny, športoviská) **alebo zníženie dane** (napr. u osôb s cenou veku,

ŤZP a pod.). **VZN mesta č.20/2015 určuje sadzby dane zo stavieb na území mesta Levoča.**

Zákon v § 12 ods.1 určuje ročnú sadzbu dane zo stavieb 0,033 € za každý m² zastavanej plochy, ktorú môže obec VZN znížiť alebo zvýšiť, môže určiť rôzne sadzby dane pre jednotlivé druhy stavieb. Sadzba **nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby** dane zo stavieb v § 10 ods.1. Zákon ukladá obci povinnosť do roku 2024 zosúladiť VZN sadzby dane a to z dôvodu disparity zaťaženia obyvateľov a podnikateľov obcí.

V meste Levoča sú **najnižšou sadzbou dane zaťažené stavby na bývanie – 0,22 €** (zákon limituje **2,22 €**), najvyššou sadzbou dane zdaňuje stavby na podnikanie 1,90 €.

[HK odporúča prehodnotiť výšku sadzieb dane zo stavieb podľa druhu stavby.](#)

Porovnanie sadzieb v meste Levoča s priemerom v SR za rok 2019, zverejnené PAS:

Druh stavby	Levoča	Priemer SR	2004/2019 v% SR
a) na bývanie a drobné stavby s dopln.funkciou	0,22	0,2769	119,71
b) na pôdohospodársku produkciu, skleníky	0,28	0,3262	158,83
c) chaty a stavby na individuálnu rekreáciu	0,80	0,7854	107,74
d) samostatné stojace garáže	0,80	0,9337	85,22
e) stavby hromadných garáží	0,80	-	-
f) stavby hromadných garáží pod zemou	0,63	-	-
g) priemyselné stavby, stavby na skladovanie vlastnej produkcie a na vlastnú administratívu	1,60	2,4936	295,73
h) stavby na ostatné podnikanie, a zárobkovú činnosť, skladovanie a administr.	1,90	3,2746	159,84
i) ostatné stavby, neuvedené v písmene a) až h)	0,90	-	-
j) stavby, slúžiace na viaceré účely podľa § 12ods.6		-	-
	pomerne		

Porovnanie zvyšovanie sadzieb dane v roku 2019 v SR

Druh nehnuteľnosti	Priemerná sadzba dane v SR v roku 2019	Zvýšenie v SR 2004-2019 v %
Orná pôda	0,0019	69,40
TTP	0,0003	109,02
Záhrady	0,0315	150,17
Zastavané plochy	0,0379	200,71
Ostatné plochy	0,3459	174,50
Stavby na bývanie	0,2769	234,66
Poľnohospodárske	0,3262	119,71
Rekreačné	0,7854	158,83
Garáže	0,9337	107,74
Priemyselné stavby	2,4936	85,22
Ostatné podnikanie	3,2746	295,09

11. Správa dane z nehnuteľnosti, využívaných na účel podnikania

Daňovník, ktorému vznikla daňová povinnosť podáva daňové priznanie (predmet dane, druh a rozlohu, dokladá dokumenty, preukazujúce vzťah k nehnuteľnosti napr.LV). Daňovník nepodáva priznanie za nehnuteľnosť, ktorú už priznal. Správca dane na základe poslednej známej skutočnosti vyrubuje daň rozhodnutím, v prípade nepodania uloží **Mesto Levoča postupuje v súlade so zákonom.**

Správca dane v Meste Levoča v priebehu zdaňovacieho obdobia preveruje spisy a vyzýva daňovníkov podať daňové priznanie. Každoročne v januári informuje tzv. verejným oznamom, uverejneným v LIMke o povinnosti priznať MDaP. V januári 2019 bolo oznam zverejnený pre potreby zdaňovacieho obdobia roku 2019.

Mesto Levoča používa na spracovanie agendy softvér KORWIN, zabezpečuje elektronické služby na úseku správy daní, formuláre sú na web stránke mesta. Zákon v § 98b č.582/2004 umožňuje poskytovať elektronické služby na úseku MDaP, rozsah upraviť VZN.

Mesto Levoča v súlade s § 26 zákona č.305/2013 o e-Governmente, v nadväznosti na § 32 a § 63 daňového poriadku od júna 2019 poskytuje elektronické služby na úseku MDaP a z dôvodu, že zabezpečuje elektronické služby v súlade so zákonom o e-Governmente, *nemusí túto oblasť osobitne upraviť vo VZN. V čase kontroly sú spracovávané technické a organizačno-správne postupy na zavedenie elektronickej komunikácie so správcom dane.*

a) Splatnosť vyrubenej dane

Správca dane je povinný do 15.5. príslušného zdaňovacieho obdobia platobný výber doručiť daňovníkovi. Daň je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Správca dane môže určiť platenie dane v splátkach, lehoty určí v samotnom rozhodnutí. Vymáhanie pohľadávok je predmetom kontroly v II. polroku 2019.

b) Vyhľadávacia povinnosť správcu dane

Správca dane je zmysle daňového poriadku povinný konať a vyhľadávať daňového subjekty, má vytvorené technické podmienky aby daňovníkom priznané a preukázané skutočnosti overil vo verejne prístupných elektronických portáloch a vykonal dokazovanie (napr. kataster, registre a pod, mapka.sk, google maps vrátane street view náhľadu) **alebo s podporou plateného softvéru** napr. Cleerio, Ortofotomapa a od r.2019 mObec, **ktorými vie dokázať pravdivosť skutočností, uvedených daňovníkom v priznaní.**

LV katastra nie je jediným dokladom, preukazujúcim existenciu stavby a účel jej využitia pre účely DzNh. Užívateľ stavby je podľa § 85 stavebného zákona povinný začať stavebné konanie na rekolaudáciu stavby, ak ju používa na iný účel.

Správca dane v meste neskúma vierohodnosť údajov v daňovom priznaní, spolieha sa, že daňovník pozná zákon i VZN mesta, predložil dokumenty a splnil si daňovú povinnosť. Daňový poriadok obsahuje procesné inštitúty na vykonanie miestneho zisťovania správcom dane, vzhľadom na administratívno-personálnu náročnosť nie je táto forma miestneho zisťovania efektívna. Výzva verejným oznamom v oznamovacích prostriedkoch (TV Levoča, LIMka, iné) poskytne daňovníkovi o povinnosti voči mestu. V prípade nekonania má správca dane možnosť v zmysle zákona daňovníka písomne vyzvať a začať miestne zisťovanie za účelom správneho priznania a vyrubenia dane.

Správca dane nepostupuje v súlade s daňovým poriadkom a nevykonáva vyhľadávaciu povinnosť. HK odporúča prijať opatrenia s prihliadnutím na hospodárnosť konania.

V prípade pochybností správca dane rozpory prerokúva s Finančnou správou.

III. Preverovanie daňových priznaní k dani zo stavieb určených na podnikanie

Kontrolou boli preskúmané miestne časti a ulice mesta Levoča v nadväznosti na priznanie dane z nehnuteľnosti zo stavieb, určených na podnikanie a výkon podnikateľskej alebo inej obdobnej činnosti a to porovnaním registrov. Preverený bol druh nehnuteľnosti, výmera v m², sadzby dane a výrub dane podľa ulíc mesta (podrobne v správe z kontroly).

Kontrolou boli preverené stavby na námestiach, uliciach a sídliskách mesta a vybrané objekty na preverenie, napr. NMP39, NMP53, Špitálska, Kláštorská, Nová ulica, Kežmarská cesta, Pri podkove, Vodárenská, Štúrová, Lesná, Predmestie, Levočské Lúky.

Druh stavby	Počet daňovníkov	Výmera v m2	Sadzba dane	Výška dane	Výmera oslobodené
g) priemyselné	66	36 693,00	1,60	59 460,60	0
h) na podnikanie	135	43 398,00	1,90	85 180,90	211,00
i) ostatné	185	94 180,66	0,90	59 426,96	34 876,00
j)na viaceré účely	102	27 691,10	pomer	23 706,38	1 547,52
Celkom daň zo stavieb				227 774,84	

Administratívna kontrola spisov bola vykonaná daňovníkov, ktorí priznali dane zo stavieb, ktoré slúžia celkom alebo sčasti na podnikanie.

Kontrolou náhodným výberom boli prešetrené konkrétne spisy :

- Pekospíš s.r.o.-daňové priznanie v súlade so stavom užívania nehnuteľnosti k 1.1.2018
- KIS s.r.o.- daňové priznanie nezohľadňuje vykonané technické zhodnotenie
- DAS Levoča s.r.o. - daňové priznanie v súlade so stavom užívania k 1.1.2018
- Ištoková - daňové priznanie v rozpore so skutočným účelom využívania stavby
- Petroci - daňové priznanie v súlade so stavom užívania k 1.1.2018

Kontrolou bolo zistené, že niektoré adresy slúžia ako „schránkové“, na mnohých je vedené sídlo firmy ale samotné prevádzky sú umiestnené mimo mesta Levoča. Kontrolou boli preskúmané prevádzky, registrované v meste Levoča z podkladov z prístupných registrov.

Stavby **ubytovacích služieb v súkromí priznávajú DzNh podľa druhu stavby, zapísanej v katastri a nie podľa využitia (dom, chata)**. Priestory je potrebné (penzióny, ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty) vyčleniť z výmery bytov a bytových domov.

Ak je vlastníctvo k nehnuteľnosti v celosti vedené na daňovníka, je možno vykonať kontrolu priznanej výmery v m2 cez verejne prístupné portály (google maps, kataster). Ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve osôb alebo vlastník vlastní viac nehnuteľností, *porovnanie cez kataster portál je nedostatočné a správca je povinný zabezpečiť iné dôkazné prostriedky.*

Hodnovrným zdrojom evidencie nehnuteľnosti je kataster. Dorubenie DzNH za stavby nezapísané v katastri nehnuteľnosti je problematické, je len na daňovníkovi, či "čiernu" stavbu prizná a daň zaplatí.

Samosprávy nedisponujú personálnymi ani finančnými zdrojmi na úseku stavebného a daňového konania, aby dokázali legalizovať stavby a vyrubiť DzNh – konanie nehospodárne.

Daňovníci, ktorí využívajú časť bytu, rodinného domu alebo pozemku na podnikanie a inú zárobkovú činnosť sú povinní, ak si uplatňujú výdavky ako daňový náklad, požiadať stavebný úrad o vydanie rozhodnutia o zmene účelu užívania stavby.

Správa MDaP je s ohľadom na rozsah agendy, pohyb daňovníkov, výpočet a výrub dane administratívne náročná, nákladná, daňovníkom je poskytovaná súčinnosť a poučenie. Vzhľadom na komplikovanosť agendy nemožno považovať za pochybenie daňovníka alebo dokonca za úmysel, ak priznanie k dani kopíruje záznamy v katastri bez prihliadnutia na účel využitia nehnuteľnosti v zmysle zákona.

III. Záver z kontroly

O výsledku kontroly je vypracovaný Návrh správy č.j.HK/21924/2019 zo dňa 12.6.2019 na základe § 22 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z.z. vzhľadom na skutočnosť, že kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré vykazovali znaky porušenia právnych predpisov:

1. *správca dane nepostupuje v súlade s § 3 a § 36 daňového poriadku*

2. *správca dane je povinný pochybnosti prerokovať s FS, je povinný uniesť dôkazné bremeno o správnosti postupu*

Návrh opatrení z FK na odstránenie nedostatku a na zaistenie nápravy:

V súlade s § 22 zákona č.357/2015 Z.z. oprávnená osoba navrhuje povinnej osobe prijať opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

a/ v rámci zásad správneho konania usporiadať organizačno-riadiaci model a stanoviť garanta na úseku MDaP s cieľom pripomienkovať rozpory v zákone na vyššej úrovni

b/ pripraviť návrh zmeny VZN o MDaP (najmä dane z pozemkov za druh zastavané plochy a nádvoria a sadzbu dane zo stavieb na bývanie)

c/ stanoviť postup, ak daňovník nevykoná zmenu účelu využitia stavby a neprizná DzNh

2. Určenie lehoty na podanie námietok - v súlade s § 2 ods.3 písm.h/ zákona č.357/2015 Z.z. oprávnená osoba určila povinnej osobe poriadkovú lehotu na podanie námietok. Námietky neboli podané.

3.Určenie lehoty na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení - v súlade s § 2 ods.3 písm. i/ zákona č.357/2015 Z.z. oprávnená osoba určuje povinnej osobe poriadkovú lehotu na predloženie zoznamu splnených opatrení. Návrh opatrení nebol predložený, je v štádiu vyjednávania a spracovania. Oprávnená osoba v zmysle § 22 ods. 4 po uplynutí lehoty na podanie námietok vyhotoví Správu z kontroly a dňom jej zaslania povinnej osobe bude kontrola skončená.

PKČ I/2019/B/7 b) - Sprístupniť informácie z kontroly - spracovanie a predloženie poslancom MZ oboznámenie o výsledkoch dvoch kontrol - v MsKS a ZŠ G.Haina.

Informácie z kontroly boli poskytnuté poslankyni MZ p.Kravecovej v podaní HK/4178/2019 zo dňa 23.1.2019. Dožiadanie sa týkalo kontrol:

1. **Kontrola MsKS**, ukončená Správou HK/27565/2016 dňa 31.8.2016, informácia MZ poskytnutá v Správe, UMZ č. 24/51 dňa 20.10.2016. Kontrola prijatých opatrení bola HK vykonaná kontrolou v Správe č.HK/2072/2017 zo dňa 24.5.2017, v MZ prerokovaná UMZ č.42/31 dňa 21.9.2017. Organizácii nevznikla zo skutkového konania škoda alebo manko.

2. **Kontrola ZŠ G.Haina** ukončená Správou HK/21805/2018 dňa 12.7.2018, informácia MZ poskytnutá v Správe, UMZ č.41/60 dňa 20.9.2018. Kontrola prijatých opatrení HK vykonaná podľa PKČ2016/B/2, ukončená Správou (je súčasťou tejto Súhrnnej správy o kontrolnej činnosti HK za I. polrok 2019). Organizácii vznikla škoda, ktorá bola v čase kontroly prijatých opatrení vysporiadaná. Vzhľadom na konanie orgánov činných v trestnom konaní a procesnú zásadu "ne bis in idem" HK nepodala vo veci trestné oznámenie.

Vybavovanie sťažností a petícií

Do centrálnej evidencie sťažností a petícií boli zaevidované 2 petície, 2 sťažnosti a podnety, ktoré boli odstúpené na konanie príslušným organizačným jednotkám MsÚ.

Petícia (1)

Občania mesta a okolitých obcí podporili 3 022 podpismi petíciu "Za čistý vzduch v Levoči" a žiadali sprístupnenie informácií o znečisťovaní ŽP obchodnou firmou. Mesto Levoča petíciu vybavilo a dostupné informácie zverejnilo na web stránke mesta, časť petície postúpilo na vybavenie orgánom verejnej moci MŽP SR a MPaRV SR. Petícia bola prerokovaná v MZ dňa 20.6.2019, členom Petičného výboru bolo zaslané Oznámenie o vybavení petície.

Petícia (2)

Občania ulica Sadovej a Športovcov sa petíciou obrátili na mesto Levoča vo veci zachovania súčasného stavu autobusovej zastávky ÚNZ Levoča - Spišská Nová Ves s tým, aby autobusy neparkovali na križovatke ulíc Sadová a Športovcov. Prešetrením bolo zistené, že autobusy MHK ani prímestskej prepravy nemajú v grafíkone zástavku na ulici Sadová - Športovcov, parkovanie mimo grafikonu zakladá priestupkové konanie. Mesto na rokovaní oboznámilo dopravcov s povinnosťou dodržiavať grafikon. Petícii bolo vyhovené v plnom rozsahu a z tohto dôvodu nebola prerokovaná v MZ. Vybavenie bolo zverejnené na webe mesta. Členom Petičného výboru bolo zaslané Oznámenie o vybavení petície.

Sťažnosť (1+ 2)

Na primátora mesta sa obrátil pedagogický zamestnanec, ktorý sa sťažoval na postup riaditeľky školy vo veci odmeňovania a diskrimináciu. *Sťažnosť spolupodpísali ďalšie dve pedagogické zamestnankyne.*

HK v zmysle zákona, Smernice mesta prostredníctvom anonymného dotazníka vykonal prešetrenie sťažnosti na I.stupni ZŠ so všetkými zamestnancami. ***Sťažnosť vyhodnotil v celom rozsahu ako neopodstatnenú*** s odôvodnením:

- zamestnávateľ poskytol odmenu v súlade s § 20 ods.1 písm.a)-g) zákona č.553/2003 Z.z.
- zamestnávateľ v šk.roku 2018/2019 priznal a vyplatil príplatok v zmysle § 14d) zákona č.553/2003 Z.z., upravil vnútorný predpis i vyhotovil Oznámenie o zložení funkčného platu
- zamestnávateľ vytvára zamestnancom rovnaké podmienky na výkon zamestnania vrátane odmeňovania, v prístupe k zamestnancom dodržiava zásadu rovnakého zaobchádzania, šetrením nebolo zistené porušenie zákona č.365/2004 Z.z., všetkým zamestnancom bol priznaný nárokovateľný funkčný plat v zmysle zákonov

O výsledku prešetrenia sťažnosti bola vyhotovená Zápisnica, voči ktorej sťažovateľka nevzniesla námietky, avšak voči nej poslala opakovanú sťažnosť, v ktorej trvá na vybavení pôvodnej sťažnosti, nevzniesla nové dôkazy, namieta zaujatosť HK. HK vyhotovila Oznámenie o vybavení sťažnosti.

Dve pedagogické zamestnankyne, ktoré spolupodpísali sťažnosť, avšak neuviedli v nej žiadne údaje na doručovanie, taktiež poslali sťažnosť voči nečinnosti HK. Z prerokovania "opakovanej" sťažnosti nevyplývali nové okolnosti.

Preskúmaním predmetu sťažnosti i opakovanej sťažnosti a dokumentácie nebolo zistené porušenie právnych predpisov ani vnútorných predpisov školy.

Sťažnosť (2)

Na primátora mesta sa obrátil sťažovateľ, ktorý žiadal prešetrenie nezákonného postupu príslušníkov Mestskej polície a zamestnancov stavebného úradu. Sťažnosť bola v časti vyhodnotená ako **opodstatnená**. Z obsahu sťažnosti vyplynulo šetrenie dvoch námietok:

1. nezákonný postup príslušníkov MsP pri vybavovaní odkazu medzi susedmi v civilnom spore - poriadkový útvar MsP nie je zákonom splnomocnený sprostredkovať informácie v občiansko-právnom konaní medzi susedmi - sťažnosť je opodstatnená
Opatrenia: príslušníci MsP boli poučení o poskytovaní súčinnosti pri riešení sporov
2. nezákonný postup zamestnancov stavebného úradu - zákon č.50/1976 Zb. upravuje stavebné konanie i inštitút opravných prostriedkov. Oprava plotu nepodlieha stavebnému konaniu a z tohto dôvodu nemohol byť sťažovateľ účastníkom konania. Sťažnosť je v tejto časti vyhodnotená ako neopodstatnená.

Iné podania (4)

Obyvatel' ulice Potočná sa obrátil na HK so žiadosťou o poskytnutie informácii vo veci stavebného konania voči vlastníkovi stavby. HK nie splnomocnený zákonom vykonávať činnosť na úseku stavebného konania a nemá kompetenciu zasahovať do vlastníckych práv občanov.

Obyvatel'ka ulice Bottová sa podaním domáha, aby orgán verejnej moci prešetril a zjednal nápravu vo veci susedských vzťahov - ohrozovanie zdravia dymom susedného domu, znečisťovanie okolia domu odpadom a rozširovanie hlodavcov. Mesto vykonáva monitorovanie sociálnych pomerov obyvateľov domu. Dom nie je vlastníctvom mesta, nájomkyňa ho má v nájme, býva v ňom s maloletými deťmi, podmienky na bývanie nie sú vyhovujúce, čo vzhľadom na bezprostrednú blízkosť bytového domu na Bottovej 17 môžu vlastníci bytov pociťovať ako obmedzujúce. Mesto Levoča sa zaoberá riešením pomerov, hľadá možnosti zabezpečiť rodine iné vhodné bývanie.

Voči vybaveniu podania bola podaná opakovaná žiadosť o prešetrovanie jej vybavovania, ktorú podpísalo 9 vlastníkov bytov v bytovom dome.

Obyvatelia Štúrovej ulice sa podaním domáhajú, aby mesto rozhodlo a zakázalo vlastníčke susedných parciel obťažovať susedov a porušovať zákon. Obec nemá právomoc vydať rozhodnutie, ak z podania je zrejmé, že rušivý stav trvá dlhodobo. Mesto nie je oprávnené v tejto veci konať, orgánom oprávneným na riešenie susedských sporov v zmysle § 127 zákona č.40/1964 Zb. je príslušný všeobecný súd.

Obyvatel' Sadovej ulice podal podnet na vykonávanie stavebných prác počas rekonštrukcie ulice. Podaniu bolo vyhovené v plnom rozsahu, stavebné práce - úprava rigola pred domom boli predmetom rekonštrukcie.

Obyvatelia i návštevníci mesta sa písomne i elektronicky sťažujú na príšerný zápach v meste. HK informuje "sťažovateľov" o podaní petície v tejto veci a sprístupnení dokumentov na webe mesta.

Vypracovanie Smernice mesta v gescii HK (1)

HK vypracoval Smernicu mesta o podávaní, preverovaní a evidovaní oznámení, súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti, ktorá nadobudla účinnosť k 1.9.2019. Smernica bola postúpená všetkým príspevkovým a rozpočtovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

V Levoči, 13.9.2019

Vypracovala: JUDr. Rusnáčiková – HK mesta Levoča